

**Harmonizacja polskich przepisów i norm budowlanych
w drodze do Unii Europejskiej**

Warszawa 2002

Autor
Małgorzata Siemińska

Redakcja i korekta
Aleksander Żołnierski

© Copyright by Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, 2002

Projekt serii
Tadeusz Korobkow

Projekt okładki
Jakub Osiński, Jacek Pacholec

Publikacja przygotowana i wydana w ramach realizacji „Kierunków działań
Rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw do 2002 roku”.

ISBN 83-88802-51-8

Wydanie I
Nakład 5000 egzemplarzy

Druk i oprawa
Toruńskie Zakłady Graficzne „Zapolex” Sp. z o.o.
87-100 Toruń, ul. Sowińskiego 2/4
tel./fax (056) 659-89-63

Spis treści

Dyrektywa budowlana	5
Nowelizacja prawa budowlanego	8
Wyroby przeznaczone do jednostkowego stosowania w obiekcie budowlanym	10
Wyroby dopuszczane do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie oznaczone znakiem budowlanym	10
Wyroby dopuszczone do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie oznaczone europejskim znakowaniem CE	11
Normalizacja europejska	11
Wzajemne uznawanie kwalifikacji przedsiębiorstw budowlanych	18
Notyfikowanie	19
Szczegółowy zakres zmian w Prawie budowlanym	19
Obecny stan prawny w Polsce	23
Prawo budowlane	23
Postępowanie poprzedzające rozpoczęcie robót budowlanych	25
Systemy oceny zgodności, deklaracji zgodności i znakowania wyrobów budowlanych	26
Zasady i tryb dopuszczania wyrobów budowlanych do jednostkowego stosowania w obiekcie budowlanym	28
Szczegółowe zasady udzielania aprobat technicznych	28
Postępowanie aprobowane	30
Jednostki organizacyjne upoważnione do wydawania aprobat technicznych	32
Badania i certyfikacja	34
Zakres certyfikacji	34
Tryb certyfikacji wyrobów	35
Opłaty	39
Sankcje ekonomiczne	39
System oceny zgodności	40
Procedura oceny zgodności wyrobów	42
Opłaty	42
Sankcje ekonomiczne	42
Ogólne bezpieczeństwo produktów	43
Załączniki	45

Dyrektywa budowlana

Postanowienia poszczególnych zestawów przepisów prawnych powinny być przestrzegane na obszarze wszystkich państw należących do jednolitego rynku europejskiego. Obywatele powinni mieć możliwość korzystania z jednakowego poziomu ochrony, niezależnie od kraju pochodzenia wyrobu. System nadzoru funkcjonujący na wspólnym rynku ma za zadanie zapewnienie ochrony obywateli i powinien być korzystny dla producentów eliminując nieuczciwą konkurencję.

Podstawowym dokumentem prawnym w dziedzinie budownictwa we Wspólnotach Europejskich jest **Dyrektywa Rady w sprawie zbliżenia ustaw i aktów wykonawczych Państw Członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych (89/106/EEC z dnia 21 grudnia 1988 r. ze zmianami 93/68/EEC z dnia 22 lipca 1993 r.)**. Określa ona warunki wprowadzania i stosowania na rynku europejskim wyrobów produkowanych na potrzeby budownictwa.

Dyrektywa ta zaliczana do tzw. Dyrektyw Nowego Podejścia harmonizuje przepisy techniczne dotyczące wyrobów stosowanych w budownictwie, w celu usunięcia barier technicznych ograniczających swobodny obrót materiałów i wyrobów budowlanych na obszarze UE poprzez ujednoczenie wymagań stawianych tym wyrobom oraz określenie zasad ich wprowadzania na wspólny europejski rynek. Jednak ze względu na ściśle powiązanie i wzajemną korelację pomiędzy wymaganiami stawianymi wyrobom a wymaganiami stawianymi obiektom (przepisy techniczno budowlane) Dyrektywa budowlana, ustanawiając wymagania podstawowe dla obiektów budowlanych wnoszonych na obszarze państw członkowskich UE, wpływa również w istotny sposób na przepisy techniczno budowlane. Formułuje ona 6 wymagań podstawowych dla obiektów budowlanych, a nie dla wyrobów budowlanych, będących przedmiotem obrotu towarowego. Natomiast wyroby budowlane, wprowadzone na rynek UE muszą posiadać takie właściwości użytkowe, aby obiekty prawidłowo zaprojektowane i wykonane, w których te wyroby zostały zastosowane, spełniły wymagania podstawowe. Poświadczeniem spełnienia tych wymagań według Dyrektywy budowlanej jest oznaczenie znakowaniem CE, zgodnie z procedurami w niej określonymi.

Dyrektywa stwierdza, że państwa członkowskie ponoszą odpowiedzialność za projektowanie i wykonywanie obiektów budowlanych na ich obszarze.

Jak wspomniano powyżej, Dyrektywa formułuje wymagania podstawowe. Są to:

- nośność i stateczność,
- bezpieczeństwo pożarowe,
- higiena, zdrowie i środowisko,
- bezpieczeństwo użytkowania,

- ochrona przed hałasem,
- oszczędność energii i izolacyjność termiczna.

Ponadto Dyrektywa ustala procedury wprowadzania wyrobów budowlanych na rynek europejski. Są one oparte na następujących zasadach:

- wymagania dla wyrobów budowlanych nie są określone w samej Dyrektywie, ale zawarte w dokumentach technicznych: normach i aprobatkach technicznych. Obiekty budowlane, w których zostały zastosowane wyroby wprowadzone na rynek europejski, muszą spełniać wymagania podstawowe zawarte w Dyrektywie,
- dokumenty interpretacyjne opracowane dla każdego z wymagań podstawowych, zawierają zasady przejścia z wymagań podstawowych określonych w Dyrektywie dla obiektu budowlanego, na wymagane właściwości użytkowe określone w dokumentach technicznych dla wyrobów,
- na podstawie zleceń (mandatów) Komisji Europejskiej, Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) i Europejska Organizacja Aprobatek Technicznych (EOTA) opracowują odpowiednio zharmonizowane normy europejskie (hEN) oraz wytyczne do wydawania europejskich aprobatek technicznych (EAT),
- upoważnione jednostki aprobujące państw członkowskich wydają na podstawie wytycznych EOTA europejskie aprobaty techniczne,
- na rynek europejski mogą być wprowadzane wyłącznie wyroby zgodne ze zharmonizowanymi normami europejskimi, europejskimi aprobatami technicznymi lub krajowymi ustaleniami technicznymi, uznanymi na poziomie UE. Zgodność z tymi ustaleniami technicznymi powinna być potwierdzona certyfikatem zgodności wydanym przez upoważnioną jednostkę certyfikującą bądź deklaracją zgodności, wydaną przez producenta,
- producent, który uzyskał dla swojego wyrobu certyfikat zgodności lub wydał dla niego deklarację zgodności, ma prawo oznaczenia wyrobu znakowaniem CE świadczącym, że wyrób jest zgodny z wymaganiami Dyrektywy budowlanej i może być wprowadzony na rynek europejski.

Filozofia dyrektywy budowlanej, ściśle wiążąca wyrób z obiektem budowlanym, w którym ten wyrób jest zastosowany powoduje, że jej wdrażanie na poziomie prawa krajowego musi odbywać się jednocześnie na dwóch płaszczyznach tzn.: przepisów techniczno-budowlanych, określających wymagania dla obiektów budowlanych oraz przepisów dopuszczających wyroby budowlane do obrotu i stosowania, określających wymagania dla wyrobów.

Zmiana do dyrektywy 93/68/EEC zobowiązuje inwestora lub inwestora zastępczego do wyznaczenia osoby wykonującej obowiązki z zakresu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (koordynatora) oraz zapewnienia, aby przed rozpoczęciem robót budowlanych został sporządzony plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Obowiązki koordynatora do spraw bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na etapie

projektowania zostały powierzone projektantowi, a zapewnienie sporządzenia planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz wykonywanie tych obowiązków na etapie realizacji robót budowlanych – kierownikowi budowy.

Należy jednocześnie podkreślić, że Dyrektywa budowlana jest obecnie, po 12 latach od jej uchwalenia, dopiero w początkowej fazie jej praktycznego wdrażania w państwach członkowskich. Zakres wdrażania tej dyrektywy zależy od liczby przyjętych hEN na wyroby budowlane oraz opracowanych wytycznych EOTA. Obecnie opracowywana jest znaczna liczba norm europejskich na zlecenie Komisji Europejskiej. Są to tak zwane normy mandatowe. Kandydują one do uznania za zharmonizowane normy europejskie (hEN) z Dyrektywą. Na około 600 przewidywanych hEN na wyroby budowlane oraz około 600 norm europejskich związanych, niezbędnych do pełnego wdrożenia Dyrektywy budowlanej, do końca 2000 r. nie została oficjalnie rekomendowana przez Komisję Europejską ani jedna. Z około 30 przewidywanych wytycznych EOTA, na koniec 2000 r. funkcjonowały zaledwie 4. Zakładając istotne przyspieszenie tempa ustanawiania hEN, to i tak harmonizacja techniczna w UE w odniesieniu do wyrobów budowlanych będzie procesem wieloletnim, w ramach którego regulacje unijne będą sukcesywnie zastępowały krajowe regulacje państw członkowskich.

Przyjęta w projekcie zmiany ustawy Prawo budowlane koncepcja wdrażania do polskiego prawa Dyrektywy budowlanej uwzględnia jej specyfikę i związany z tą specyfiką sposób wdrażania, a także funkcjonowanie w gospodarce od kilku lat rozwiązań bardzo zbliżonych do postanowień Dyrektywy. Tworzy to stosunkowo korzystne warunki przystosowania się, a następnie wykorzystania do ekspansji na otwarty rynek unijny dla krajowego przemysłu wyrobów budowlanych, szczególnie dla dużych firm, o stosunkowo wysokim poziomie technicznym i organizacyjnym. Istotne trudności adaptacyjne mogą mieć natomiast małe i średnie firmy, dla których podniesienie poziomu wymaganych właściwości użytkowych produkowanych wyrobów oraz stosowanie procedur atestacyjnych wymaganych przez Dyrektywę, może stanowić - ze względu na koszty - potencjalne zagrożenie dla ich funkcjonowania. Zakres podmiotowy i przedmiotowy tych zagrożeń będzie mógł być określany dopiero w miarę ustanawiania hEN dla poszczególnych rodzajów wyrobów budowlanych, w których określone zostaną poziomy wymagań i procedury oceny zgodności oraz po ich wdrożeniu do zbioru Polskich Norm. Wtedy też będzie można formułować konkretne propozycje programów pomocowych, w ramach wspierania przez państwo małych i średnich firm.

Nowelizacja prawa budowlanego

W lipcu 2001 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął treść ustawy zmieniającej Prawo budowlane. Zmiany te, zgodnie ze zobowiązaniami Układu Stowarzyszeniowego Polski ze Wspólnotami Europejskimi, mają na celu wdrożenie do polskiego systemu prawnego postanowień omówionej w poprzednim rozdziale Dyrektywy Rady 89/106/EEC z 21 grudnia 1989 r. w sprawie zbliżenia ustaw i aktów wykonawczych Państw Członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych oraz Dyrektywy Rady z 24 czerwca 1992 r. w sprawie wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na tymczasowych lub ruchomych budowach. Po uchwaleniu ustawy przez Sejm i podpisaniu jej przez Prezydenta RP oraz opublikowaniu w Dzienniku Ustaw, przepisy staną się obowiązujące dla wszystkich uczestników procesu budowlanego. Wprowadzone zmiany dotyczą również rozwiązań prawnych w zakresie obrotu i stosowania wyrobów budowlanych, po uzyskaniu przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej.

Opisaną powyżej nowelizację Prawa budowlanego oparto na założeniu, że celowe jest kontynuowanie wdrażania dyrektywy budowlanej w Polsce, tak jak to miało miejsce dotychczas, poprzez zmiany w Prawie budowlanym, z wykorzystaniem regulacji horyzontalnych dotyczących oceny zgodności wyrobów. Jest to zgodne z ustawą o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. nr 43, poz.489 z 2000 r.).

Do polskiego systemu prawnego dyrektywa jest wdrażana sukcesywnie od 1994 roku. Dotychczas istniejące polskie przepisy budowlane dotyczące wyrobów były są już w znacznym stopniu zgodne z filozofią Dyrektywy budowlanej, opierającej się na zasadzie, że obiekt budowlany powinien spełniać wymagania podstawowe, a wyroby budowlane powinny mieć takie właściwości użytkowe, aby to było możliwe. Warunek ten spełniają wyroby budowlane odpowiadające wymaganiom Polskich Norm.

Przydatność do stosowania w budownictwie wyrobów, dla których nie ma Polskich Norm lub o właściwościach odbiegających istotnie od tych określonych w normach, stwierdzana jest przez aprobatę techniczną (podobnie jak w postanowieniach Dyrektywy budowlanej). Jeszcze przed wstąpieniem do Unii Europejskiej przewidziano wprowadzenie znacznej części dokumentów operacyjnych związanych z Dyrektywą, a w szczególności:

- wdrożenia europejskich zharmonizowanych norm (hEN) na wyroby budowlane do zbioru Polskich Norm,
- powiązania polskich aprobat technicznych z wydawanymi, w oparciu o Dyrektywę budowlaną, wytycznymi Europejskiej Organizacji Aprobatek Technicznych do wydawania europejskich aprobat technicznych,
- stosowania systemów oceny zgodności dla poszczególnych grup wyrobów budowlanych, zgodnie z wymaganiami zawartymi w hEN i wytycznych EOTA.

Najnowsza nowelizacja ustawy Prawo budowlane stanowi końcowy etap wdrażania Dyrektywy budowlanej do polskiego prawa. W wyniku nowelizacji, polskie przepisy dotyczące wyrobów budowlanych będą w pełni zgodne z zamierzeniami zawartymi w Dyrektywie budowlanej. Wyroby budowlane oznaczone znakowaniem CE, zgodnie z postanowieniami Dyrektywy, będą mogły być wprowadzane do obrotu na wspólnym rynku i stosowane przy wykonywaniu robót budowlanych.

Podstawowe założenia obecnie przygotowywanej nowelizacji ustawy – Prawo budowlane to:

- Podstawy prawne do pełnego wdrożenia dyrektywy budowlanej tworzy ustawa – Prawo budowlane. Natomiast szczegółowe regulacje prawne, związane z wdrażaniem Dyrektywy, zawierać będą przepisy wykonawcze, wydane na podstawie delegacji ustawowej. Taka koncepcja legislacyjna była dotychczas stosowana w odniesieniu do wyrobów budowlanych, tak też będą wdrażane do polskiego prawa, w oparciu o ustawę o systemie oceny zgodności, inne Dyrektywy Nowego Podejścia.
- Pełne, operacyjne wdrożenie postanowień Dyrektywy budowlanej do polskich przepisów budowlanych nastąpi z chwilą uzyskania przez Polskę członkostwa w UE. Wdrożenie takie wymaga uzyskania przez państwo wdrażające szeregu uprawnień, wynikających z Dyrektywy budowlanej, które przysługują wyłącznie państwom członkowskim UE oraz zapewnia jednakowe warunki dostępu do rynku unijnego producentom wyrobów budowlanych z Polski i innych państw członkowskich.
- Do chwili uzyskania członkostwa w UE, funkcjonować będzie obecny system legalizacji wyrobów budowlanych. W systemie tym znajdują się takie rozwiązania legislacyjne, które umożliwiają bezpośrednie stosowanie dokumentów operacyjnych Dyrektywy budowlanej, określających wymagania dla poszczególnych grup wyrobów budowlanych. Do zbioru Polskich Norm dla wyrobów budowlanych są i będą sukcesywnie wprowadzane – w miarę powstawania – zharmonizowane normy europejskie na wyroby budowlane. Wytyczne EOTA stanowią podstawę do wydawania polskich aprobat technicznych. Przepisy przewidują jednocześnie uproszczony tryb udzielania aprobat technicznych dla importowanych wyrobów budowlanych, oznaczonych znakowaniem CE. Generalnie, obecny krajowy system dopuszczania wyrobów budowlanych do obrotu i stosowania będzie ewoluował, w miarę powstawania hEN i wytycznych EOTA, w kierunku systemu legalizacji wyrobów budowlanych według Dyrektywy, szczególnie w zakresie wymagań.
- Przewiduje się, że po uzyskaniu członkostwa Polski w UE, funkcjonować będą w Polsce dwa równoległe systemy legalizacji wyrobów budowlanych:
 - system europejski (oznaczania wyrobów znakowaniem CE), w pełni zgodny z Dyrektywą budowlaną,
 - system krajowy (oznaczanie wyrobów znakiem budowlanym), oparty ge-

neralnie na obecnych zasadach, systematycznie doskonalony i rozwijany w kierunku pełnej zgodności z systemem europejskim.

Dla wyrobów, dla których po przystąpieniu Polski do UE istnieć będą zharmonizowane normy, wdrożone do krajowego systemu lub europejskie aprobaty techniczne, będzie możliwe stosowanie systemu przewidzianego Dyrektywą, z zachowaniem okresu przejściowego, w którym producent będzie mógł wybrać, czy stosuje się do systemu krajowego, czy do europejskiego. Przewiduje się, że wraz z wydaniem rozporządzenia ministra określającego listę wyrobów, dla których jedyną drogą wprowadzenia na rynek będzie system europejski zakończy się okres współistnienia dwóch systemów.

Przewidziano wprowadzenie do art. 5 sześciu wymagań podstawowych, zawartych w Załączniku nr 1 do Dyrektywy budowlanej, co oznacza, że obiekty budowlane wznoszone w Polsce powinny spełniać również te wymagania.

W przepisach wykonawczych uwzględnione zostaną te pozostałe szczegółowe regulacje Dyrektywy budowlanej, których nie przeniesiono bezpośrednio do regulacji ustawowych.

Po uzyskaniu przez Polskę członkostwa w UE będą funkcjonowały trzy procedury dopuszczania wyrobów budowlanych do obrotu i stosowania:

Wyroby przeznaczone do jednostkowego stosowania w obiekcie budowlanym

Dyrektywa budowlana nie reguluje spraw dotyczących jednostkowego stosowania wyrobów budowlanych. Ta kwestia jest pozostawiona do uregulowania przez krajowe przepisy prawne państw członkowskich. W tej sytuacji obecnie obowiązujące w Polsce przepisy z chwilą wejścia do UE będą obowiązywać w dalszym ciągu (art. 10 ust. 3 ustawy Prawo budowlane i Rozporządzenie w sprawie aprobat i kryteriów technicznych oraz jednostkowego stosowania wyrobów budowlanych Dz. U. Nr 107 poz.679 z 1998 r.)

Wyroby dopuszczane do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie oznaczone znakiem budowlanym

Procedura ta dotyczyć będzie wyrobów budowlanych, dla których nie ustanowiono zharmonizowanych norm europejskich lub nie opracowano wytycznych EOTA do opracowywania europejskich aprobat technicznych. Będzie to procedura krajowa, w znacznym stopniu zbliżona do obecnie stosowanych regulacji dotyczących dopuszczenia wyrobów budowlanych do obrotu i powszechnego stosowania (art. 10 ustawy Prawo budowlane). Istotne różnice to brak certyfikacji na znak

bezpieczeństwa i certyfikacja zgodności prowadzona z udziałem jednostek certyfikujących i kontrolujących oraz laboratoriów notyfikowanych przez ministra właściwego dla wyrobów budowlanych. Zakres przedmiotowy stosowania tej procedury, w miarę opracowywania europejskich specyfikacji technicznych, będzie sukcesywnie ograniczany. Wyroby budowlane oznaczone znakiem budowlanym będą dopuszczone do obrotu i stosowania wyłącznie na rynku polskim.

Wyroby dopuszczone do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie oznaczone europejskim znakowaniem CE

Procedura ta dotyczyć będzie wyrobów budowlanych, dla których ustanowiono zharmonizowane normy europejskie lub wydano wytyczne EOTA do opracowywania europejskich aprobat technicznych. Będzie ona w pełni zgodna z regulacjami Dyrektywy budowlanej. Dokumentami odniesienia będą mogły być wyłącznie europejskie specyfikacje techniczne (zharmonizowane normy europejskie i europejskie aprobaty techniczne). Europejskie aprobaty techniczne będą udzielane przez jednostki desygnowane przez państwa członkowskie. Ocena zgodności wyrobu ze zharmonizowanymi normami europejskimi i europejskimi aprobatami technicznymi będzie dokonywana przez notyfikowane przy Komisji Europejskiej jednostki certyfikujące, kontrolujące i laboratoria, według systemów oceny zgodności określonych w załączniku III do Dyrektywy. Znakowaniem CE będzie oznaczany wyrób, na który zgodnie z wymaganym systemem oceny zgodności zostanie wystawiona deklaracja zgodności bądź wydany certyfikat zgodności. Wyroby oznaczone znakowaniem CE budowlanym będą dopuszczone do obrotu i stosowania na obszarze wszystkich krajów członkowskich UE. Ta zasada Dyrektywy umożliwi w niedalekiej przyszłości ekspansję polskiego przemysłu wyrobów budowlanych na cały rynek europejski. Dobrym przygotowaniem w tym kierunku może być jak najwcześniejsze rozpoznanie nowo uchwalonych przepisów prawnych, określających warunki oznaczania wyrobów znakowaniem CE, stanowiącym „przepustkę” na rynek europejski oraz poznanie wymagań zawartych w europejskich dokumentach technicznych. Najwłaściwszym krokiem jest delegowanie polskich ekspertów do prac w Komitetach Technicznych organizacji opracowujących te dokumenty.

Normalizacja europejska

Normalizacja wynika z konieczności racjonalizacji działań, porządkowania pojęć, rzeczy i czynności oraz stale rosnących zróżnicowanych potrzeb. Obejmuje ona:

- określanie stanu i kierunków rozwoju techniki;
- prace badawczo-rozwojowe dotyczące podstaw i metod działalności normalizacyjnej;
- prace związane z programowaniem, planowaniem oraz opracowywaniem, opiniowaniem;

- uzgadnianie treści norm i zmian do nich.

Za normę uznaje się przyjęty na zasadzie konsensu i zatwierdzony przez upoważnione jednostki organizacyjne dokument ustalający zasady, wytyczne lub charakterystyki, który ma za zadanie uzyskanie optymalnego stopnia uporządkowania w określonej dziedzinie. Normy są dokumentami do powszechnego i wielokrotnego stosowania.

Cechą definiującą normalizację w odróżnieniu od regulacji prawnych jest to, że normalizacja jest procesem opartym na porozumieniu zainteresowanych stron, niż na centralnie narzuconych rozwiązaniach i w sposób nieobowiązkowy ma być raczej stosowana przez jednostki działalności gospodarczej niż narzucona z góry i egzekwowana przez władze.

Normy krajowe w krajach UE nie mają charakteru obligatoryjnego. O znaczeniu norm świadczy ich wartość merytoryczna zaakceptowana przez wybitnych przedstawicieli środowisk producentów, nauki i techniki biorących udział w procesie ich tworzenia. Proces opracowywania projektów norm ma charakter społecznego działania z zachowaniem równoprawnej reprezentacji przedstawicieli zainteresowanych środowisk. Środowiska producentów uwzględniają swoje potrzeby, formułowane jednakże z pozycji potencjalnego użytkownika przedmiotu normalizacji.

W gospodarce rynkowej użyteczność norm wyraża się w:

- racjonalizacji gospodarki i ekonomiczności produkcji przez kompatybilność i wymiennialność wyrobów oraz części składowych, oszczędność wynikającą z możliwości produkowania długich serii, racjonalizacji zakupów państwowych, regulowanie stosunków między klientami a dostawcami, tworzeniu środowiska technicznego wspólnego dla wszystkich przedsiębiorstw;
- popieraniu handlu międzynarodowego. Normy harmonizujące mogą być pomocne w usuwaniu barier w wymianie handlowej, które występują na skutek różnic w zwyczajach poszczególnych krajów;
- rozwoju stosunków partnerskich. Nawiązywanie współpracy w opracowywaniu i stosowaniu wspólnych zasad przyjętych dobrowolnie przez wszystkich zainteresowanych partnerów /konsumentów, producentów, dystrybutorów i administracji/ pozwala na przyjęcie przez nich odpowiedzialności za wspólne postanowienia techniczne;
- tworzeniu i różnicowaniu jakości wyrobów i usług. Tworzenie jakości ma miejsce przez określenie wymagań technicznych dla wyrobu, wprowadzenie systemów zapewniających regularność produkcji oraz bezpieczeństwo wyro-

bów i usług. Różnicowanie może odbywać się poprzez ewentualne określanie poziomów jakości oraz certyfikację zgodności określonych wyrobów i usług ze specjalnymi wymaganiami dotyczącymi jakości;

- ochronie konsumentów przez umożliwienie im korzystania z efektów racjonalizacji ekonomicznej (cena) i tworzeniu jakości oraz identyfikacji wyrobów.

Po raz pierwszy rola normalizacji europejskiej w rozwoju rynku wewnętrznego Unii Europejskiej została określona w Dyrektywie Niskiego Napięcia /Low Voltage Directive/ w 1973 roku. Określone zostały wówczas po raz pierwszy zasady współpracy między Komisją Europejską a europejskimi organizacjami normalizacyjnymi.

Na system normalizacji europejskiej składają się krajowe organizacje normalizacyjne oraz regionalne organizacje normalizacyjne czyli:

- CEN /European Committee for Standardization/ Europejski Komitet Normalizacyjny działający od 1961 roku formalnie utworzony w 1974;
- CENELEC /European Committee for Electrotechnical Standardization/ Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki działający od 1959 roku; utworzony oficjalnie w 1973;
- ETSI /European Telecommunications Standards Institute/ Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych powołany w 1988 roku na podstawie mandatu Wspólnot Europejskich i EFTA.

Szczególnie silne związki zachodzą między CEN i CENELEC, które mają wspólne przepisy tworzenia norm.

Europejskie organizacje normalizacyjne grupują 18 krajowych organizacji normalizacyjnych – krajów członkowskich WE i EFTA (oraz od 1997 roku Republika Czeska) pracują we współpracy z Komisją Europejską i Sekretariatem EFTA.

Współpracę tę określa dyrektywa Rady Unii Europejskiej zawierająca obowiązki krajów członkowskich dotyczące przekazywania informacji o normach obowiązkowych i dobrowolnych oraz porozumienie między Radą Unii Europejskiej i krajami EFTA.

W CEN i CENELEC nad projektami norm pracują komitety techniczne.

Inicjatywa opracowania normy może pochodzić od wyżej wymienionych organizacji, od krajowych organizacji normalizacyjnych, od organizacji reprezentowanych w organach naczelnym CEN/CENELEC/ETSI lub z mandatu udzielonego

przez Komisję Europejską lub Sekretariat EFTA. Mandaty nie zawsze mają bezpośredni związek z Dyrektywami Nowego Podejścia. Są one udzielane w związku z europejskimi programami polityki przemysłowej lub w dziedzinie dostaw publicznych /np. "sektory wyłączone": woda, energia, transport, informatyka/.

Norma Europejska jest z chwilą jej ustanowienia jedyną normą w tej dziedzinie, jaka może być stosowana na obszarze Wspólnot Europejskich i EFTA. Niezależnie od kogo pochodzi inicjatywa opracowania normy, podjęciu tematu normalizacyjnego towarzyszy tzw. okres unieruchomienia (standstill), podczas którego członkowie europejskich organizacji normalizacyjnych zobowiązują się do zaniechania prac na szczeblu krajowym do czasu zakończenia opracowania normy europejskiej w danej dziedzinie.

Każdy kraj członkowski jest zobowiązany wprowadzić postanowienia normy europejskiej do zbioru swoich norm oraz usunąć normy z nią niezgodne w określonym czasie.

Rozwój technologii następuje w ostatnich latach tak szybko, że normalizacja niejednokrotnie nie nadąża z ich udokumentowaniem.

Sytuację rozładowało w pewnym sensie wprowadzenie prenorm /ENV/, których procedura opracowywania została uproszczona i rozpoczyna się już na etapie badań i projektowania; a więc w krótszym czasie - stosownie do postępu technicznego.

Prenormy /ENV/ ustanawiane są jako normy przyszłościowe do tymczasowego stosowania w dziedzinach o wyższym stopniu innowacyjności lub gdy istnieje potrzeba ukierunkowania pilnych prac normalizacyjnych. Potrzeba elastyczności i szybkości wprowadzenia sprawia, że dokumenty te mają niższy stopień obowiązywania niż EN.

Prenorma europejska /ENV/ nie ma charakteru normy wyłącznej i jej publikacja nie narzuca obowiązku usuwania norm o odmiennych postanowieniach. Występuje ona zwykle w przemyśle o dużym stopniu innowacyjności. Istnienie ENV ogranicza się do trzech lat z możliwością jednokrotnego przedłużenia na dalsze dwa lata. Po tym okresie ENV musi uzyskać status normy europejskiej lub zostać wycofana.

Prenorm europejskich /ENV/ nie obejmuje okres unieruchomienia.

Obserwowany wzrost znaczenia normalizacji jest spowodowany głównie zmianami technologii. Szybkie zmiany rynku, wzrost złożoności i współzależności wyrobów i usług powoduje, że wyniki prac naukowo-badawczych mogą być coraz częściej niedostatecznie wykorzystane. W rozwoju technologicznym główną rolę odgrywają nie pojedyncze wyroby, lecz systemy, komponowane z elementów projektowanych i wytwarzanych niezależnie przez różnych dostawców.

Powodzenie na rynku takich systemów zależy jest od precyzyjnego określenia wymagań dotyczących ich części składowych, komponentów, podzespołów, struktur i interfejsu. Trudności w znormalizowaniu systemów rosną proporcjonalnie do innowacyjności i złożoności danej technologii.

Istotnym zagadnieniem jest określenie, kiedy dana technologia będzie mogła być wykorzystana w nowych wyrobach oraz jaki jest najważniejszy moment rozpoczęcia prac normalizacyjnych. Jest to szczególnie istotne przy zastosowaniu danej technologii w nowej dziedzinie lub gdy z jej zastosowaniem łączy się ryzyko ekologiczne i społeczne. Przyszłość przemysłu zależy nie tylko od stałych i efektywnych badań lecz również od ustanawiania norm odpowiadających potrzebom rynku. Normalizacja terminologii, badań i metod pomiarowych w rozwijających się technologiach przyczynia się do poprawy wzajemnej komunikacji między uczestnikami cyklu produkcji.

Organizacje normalizacyjne wprowadzające kolejno ustanawiane normy EN do istniejących krajowych systemów normalizacyjnych stwierdziły, że takie działanie prowadzi w wielu przypadkach do rozregulowania tych systemów. Większość norm jest bowiem ze sobą ściśle powiązanych. Parametry techniczne ujęte w wymaganiach normy mogą być oceniane za pomocą nowych metod badań, których rezultat różni się od dotychczasowych. Wyroby mogą być badane i klasyfikowane według poprzednio obowiązujących norm, zaś inne właściwości oceniane według wprowadzonych do systemu krajowego norm europejskich EN.

Z tego względu podjęto decyzję o pakietowym systemie wprowadzania norm EN do norm krajowych. Pod nazwą pakiet rozumie się określony zbiór norm regulujący – w miarę możliwości kompleksowo – wymagania dla określonego wyrobu. Pakiet norm ma być wprowadzony do krajowego zbioru norm w jednym terminie, przez co będzie można określić, czy dany wyrób odpowiada wymaganiom zharmonizowanych norm europejskich.

Poszczególne komitety techniczne CEN rozpatrujące zawartość i termin wprowadzenia pakietów norm podchodzą do tego zagadnienia w indywidualny sposób.

Ocenia się, że system pakietowy wpływa na opóźnienie wprowadzenia opracowywanych norm EN, ponieważ wprowadzenie pakietu jest uzależnione od terminu opracowania ostatniej normy. System umożliwi jednak lepsze, spójniejsze przygotowanie wymagań norm oraz daje więcej czasu producentom wyrobów i jednostkom certyfikującym na przygotowanie się do tych wymagań.

Różnica formalna pomiędzy normą europejską EN a normą międzynarodową ISO jest taka, że EN jest jedyną normą, która może być stosowana na obszarze Wspólnot, podczas gdy ISO nie wymaga usuwania norm z nią niezgodnych ze zbioru norm krajowych.

Kompleksowa natura normalizacji na poziomie europejskim i międzynarodowym jest widoczna przy wdrażaniu norm ISO do norm EN oraz oznaczaniu ich zgodności.

Istniejące Normy Europejskie muszą być poddawane przeglądowi pod kątem ich aktualności /najczęściej co pięć lat/.

W krajach EOG niezależność jednostek normalizacyjnych od administracji państwowej jest jedną z podstawowych zasad gwarantujących brak nacisków politycznych oraz prób administracyjnego wpływania na kontekst norm, które są powszechne, dobrowolnie stosowane i opracowywane oraz przyjmowane w procesie konsensu przez wszystkie zainteresowane strony.

Zasady systemów normalizacyjnych obowiązujących w krajach EOG to: konsensus przy uzgadnianiu treści norm, powszechność dostępu do procesu normalizacji, jawność i przejrzystość procedur, dobrowolność zarówno udziału w normalizacji, jak i stosowania norm.

Do niedawna w Polsce norma była przepisem technicznym i obowiązywała z mocy prawa. Obecnie jest to dokument opracowany przez Normalizacyjne Komisje Problemowe i ustanowione przez Polski Komitet Normalizacyjny, który nie jest organem władzy.

Głównym powodem zmian w systemie polskiej normalizacji była potrzeba przejścia od normalizacji państwowej do normalizacji powszechnej, której odzwierciedleniem jest Polska Norma w nowym ujęciu.

Początkiem wprowadzenia nowego systemu działalności normalizacyjnej w Polsce było wejście w życie ustawy o normalizacji z dniem 1 stycznia 1994 roku.

Polskie normy, mimo że są dokumentem dobrowolnym, nie są zawieszane w próżni. Stanowią one element państwowego systemu prawnego, gdyż część z nich przywołana jest do obowiązkowego stosowania w aktach prawnych. W stosunku do wszystkich norm obowiązuje wszakże zasada, że nie mogą być one sprzeczne z obowiązującym w kraju prawem. Władze powinny jednak otwarcie i zdecydowanie wyznawać zasadę, że normy nie są obowiązkowe oraz powinny pozwolić twórcom norm na swobodę przystosowania swych działań do regulacji.

Polskie Normy uwzględniają graniczne wartości wymagań określone w aktach prawnych powszechnie obowiązujących. PKN zapewnia zgodność PN z przepisami prawnymi poprzez ich uwzględnianie lub ustalanie relacji pomiędzy nimi. W wyniku takiego działania użytkownik normy ma gwarancję, że stosowanie normy nie spowoduje kolizji z prawem.

Postanowienia normy muszą w pełni uwzględniać potrzeby związane z bezpieczeństwem, ochroną zdrowia, życia i środowiska jak też nie powinny stwarzać barier technicznych w handlu.

Nowe procedury obowiązujące w pracach PKN są oparte na procedurach obowiązujących w CEN/CENELEC. Pozwala to na ujednoczenie nazewnictwa dla poszczególnych etapów prac, wspólną klasyfikację tematyki, taki sam system numeracji i powoływania norm związanych. Stosowanie identycznych procedur jest konieczne ze względu na notyfikację Polskich Norm w ramach współpracy ISO/IEC oraz przystąpienie Rzeczypospolitej Polskiej do światowej Organizacji Handlu /WTO/.

Proces harmonizacji w dziedzinie normalizacji polega na dostosowaniu modelu polskiej polskiego systemu do systemu funkcjonującego w krajach Wspólnot Europejskich oraz modernizowaniu Polskich Norm i tworzeniu nowych w zgodności z normami europejskimi oraz na popieraniu stosowania przepisów technicznych Wspólnot i europejskich procedur oceny zgodności.

Normalizacja nabiera strategicznego znaczenia w procesie tworzenia europejskiego rynku.

Poprzez doprowadzenie do zgodności PN z normami europejskimi należy spodziewać się ożywienia wymiany handlowej z krajami Unii Europejskiej.

Obligatoryjność stosowania norm powinna dotyczyć zagadnień związanych z bezpieczeństwem użytkownika lub ochroną środowiska. Unikać należy normalizowania zagadnień, które z powodzeniem mogą być regulowane wymaganiami technicznymi.

Bezpośrednie przejście do systemu gospodarki rynkowej okazało się niemożliwe. Najtrudniej jest wyrobić wśród użytkowników norm właściwy stosunek do normalizacji oraz przekonać, że nie wszystko musi być znormalizowane na szczeblu krajowym.

Popularyzowanie właściwego stosunku do normalizacji może okazać się najważniejszym zadaniem w najbliższym czasie.

Polskie Normy są dokumentami technicznymi (nie prawnymi) do dobrowolnego stosowania (z pewnymi wyjątkami zastrzeżonymi w ustawie w zakresie bezpieczeństwa, ochrony zdrowia czy środowiska). Obecnie jednak, w warunkach gospodarki rynkowej i zbliżania polskiego systemu prawa technicznego do europejskiego, okazuje się niezbędne wykonanie dalszego kroku.

Drugim etapem dla kraju aplikującego jakim jest Polska jest przyjęcie całego zbioru norm europejskich jako dobrowolnych norm krajowych. Niezbędne będzie na tym etapie, aby krajowa jednostka normalizacyjna brała pełny udział w pracach europejskich organizacji normalizacyjnych i wzięła na siebie pełny zakres obowiązków członkowskich.

Krajowy system normalizacji w Polsce powinien ewoluować w kierunku rozwiązań przyjętych nie tylko w UE, ale w całym Europejskim Obszarze Gospodarczym stosującym wspólne zasady harmonizacji technicznej i normalizacji.

Istnieje jednak pewne niebezpieczeństwo zmniejszania pozytywnych skutków normalizacji przez powodowanie hamowania innowacyjności, spowszednienia wyrobów, osłabienie zdolności podejmowania decyzji przez przedsiębiorstwa. Niebezpieczne może także okazać się publikowanie norm krajowych stwarzających barierę w wymianie handlowej.

Szczególną rolę w finansowaniu działalności normalizacyjnej ma w gospodarce rynkowej przemysł. Przyjmuje się bowiem, że krajowa organizacja normalizacyjna, która jest dotowana w części większej niż 30%, jest uzależniona od państwa i w związku z tym służy administracji rządowej, a nie społeczeństwu. Norma powinna być opracowywana przez tych, którzy jej potrzebują, a stosowana przez tych, którzy tego chcą. Ingerencja administracji państwowej powinna ograniczać się jedynie do określania zasad i wymagań wobec postępu normalizacji.

Obecny system normalizacyjny dostosowany formami strukturalno-organizacyjnymi i zakresem swojego działania do warunków gospodarki rynkowej stwarza bardzo korzystny klimat do pełnego rozwoju polskiej normalizacji i jej integracji z normalizacją europejską. Staje się to możliwe dzięki przystosowaniu do struktur tych organizacji.

Wzajemne uznawanie kwalifikacji przedsiębiorstw budowlanych

Prace normalizacyjne dotyczące kwalifikacji firm budowlanych prowadzone są w ramach Dyrektywy 93/37/EEC, dotyczącej koordynacji procedur oceny firmy w ramach przetargów na roboty publiczne. Można jednak mieć wątpliwości, czy opracowywana norma prEN 13833 będzie wystarczającym narzędziem do oceny kwalifikacji specjalistycznych przedsiębiorstw budowlanych. Jedną z głównych barier jest brak spójności między normami europejskimi opracowywanymi przez CEN i CENELEC.

Producent – w rozumieniu Dyrektyw Nowego Podejścia – jest odpowiedzialny za projektowanie i wyprodukowanie wyrobu, z myślą o wprowadzeniu go we własnym imieniu na rynek Unii. Może on sam zaprojektować i wyprodukować wyrób lub

zlecić jego zaprojektowanie, wyprodukowanie, zmontowanie, zapakowanie lub etykietowanie.

Producent może stosować finalne wyroby, gotowe części lub komponenty albo podzlecać swoje zadania. Jednak musi zachować pełną kontrolę i mieć niezbędne kompetencje do wzięcia odpowiedzialności za wyrób.

Wyłącznie i ostatecznie odpowiada on za zgodność wyrobu niezależnie od tego, czy sam zaprojektował i wyprodukował wyrób, czy jest uważany za producenta, ponieważ wyrób został wprowadzony na rynek pod jego nazwiskiem (nazwą). Producent, który podzleca część lub całość swojej działalności w żadnych okolicznościach nie może zwolnić się od odpowiedzialności na rzecz pełnomocnika, dystrybutora, hurtownika, użytkownika czy podwykonawcy.

Notyfikowanie

Notyfikowaniu podlegają przepisy regulujące zagadnienia nie objęte normą międzynarodową lub których treść jest niezgodna z brzmieniem i zakresem odpowiednich norm międzynarodowych, a badanie zgodności (procedura oceny zgodności) może wywrzeć istotny wpływ na wymianę handlową a w szczególności:

- projekty przepisów technicznych, w tym projekty procedur oceny zgodności z normami i przepisami technicznymi lub ich zmiany oraz obowiązujące przepisy techniczne,
- porozumienia dwustronne i wielostronne z innymi państwami w sprawach dotyczących przepisów technicznych, procedur oceny zgodności oraz norm.

Notyfikowanie przepisów technicznych, norm oraz procedur oceny zgodności jest dokonywane w Sekretariacie WTO w Genewie.

Programy prac normalizacyjnych podlegają notyfikowaniu w Ośrodku Informacji ISO/IEC w Genewie.

Krajowy Punkt Informacyjny WTO TBT między innymi gromadzi dokumentację związaną z notyfikacjami obejmującymi dokumenty krajowe i zagraniczne oraz prowadzenie bazy danych, zawierającej informacje o notyfikowanych dokumentach, a także o źródłach prawa technicznego, Polskich Normach i procedurach oceny zgodności oraz ich zmianach.

Szczegółowy zakres zmian w Prawie budowlanym

Wyrobem budowlanym w myśl nowej definicji wyrobu budowlanego jest każdy wyrób w rozumieniu przepisów o ocenie zgodności, wytworzony w celu wbu-

wania, wmontowania, zainstalowania lub zastosowania w sposób trwały w obiekcie budowlanym, wprowadzony do obrotu jako zestaw wyrobów do stosowania we wzajemnym połączeniu, stanowiącym integralną część użytkową.

Artykuł 10 Ustawy został rozszerzony o przepisy dopuszczające do obrotu i stosowania w Polsce wyroby budowlane oznaczone znakowaniem CE oraz przepisy określające tryb i zasady oznaczania tym znakowaniem:

Dopuszczone będą wyroby budowlane:

- oznaczone znakowaniem CE, które zostały ocenione na zgodność ze zharmonizowaną normą europejską wprowadzoną do zbioru Polskich Norm, z europejską aprobatą techniczną lub krajową specyfikacją techniczną państw członkowskich UE uznaną przez Komisją Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi;
- znajdujące się w określonym przez Komisję Europejską wykazie wyrobów mających niewielkie znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa, na które producent wydał deklarację zgodności z uznanymi regułami sztuki budowlanej,

Określono metody kontroli oceny zgodności, które powinny być stosowane w odniesieniu do wyrobów budowlanych oznaczonych znakowaniem CE zgodnie z załącznikiem III do Dyrektywy budowlanej:

- wstępne badanie typu prowadzone przez producenta lub notyfikowaną jednostkę,
- badanie próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym, prowadzone przez producenta lub notyfikowaną jednostkę zgodnie z ustalonym planem badań,
- badanie sondażowe próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym, w obrocie handlowym lub na budowie, prowadzone przez producenta lub notyfikowaną jednostkę,
- badanie przez producenta lub notyfikowaną jednostkę próbek z partii przygotowanej do wysłania albo dostarczonej odbiorcy,
- zakładowa kontrola produkcji,
- wstępna inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji przez notyfikowaną jednostkę,
- dozorowanie, ocena i akceptacja zakładowej kontroli produkcji przez notyfikowaną jednostkę.

Sformułowano delegacje do wydania przepisów wykonawczych – rozporządzeń – dotyczących zasad i trybu oznaczania wyrobów oznakowaniem CE. Wydane zostaną trzy rozporządzenia ministra właściwego do spraw architektury i budownictwa, które określają:

- systemy oceny zgodności stosowane przy ocenie zgodności wyrobów budowlanych oznaczonych znakowaniem CE, sposób oznaczania wyrobów tym znakowaniem oraz wymagania, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki certyfikujące, jednostki kontrolujące i laboratoria, uczestniczące w ocenie zgodności tych wyrobów,

- polskie jednostki organizacyjne upoważnione do wydawania europejskich aprobat technicznych, zakres i formę aprobat oraz tryb ich udzielania, uchylania lub zmiany oraz
- wykaz wyrobów budowlanych, które mogą być dopuszczone do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie wyłącznie po ich oznaczeniu znakowaniem CE.

Zobowiązano ministra właściwego do spraw architektury i budownictwa do ogłaszania w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”:

- wykazu Polskich Norm na wyroby budowlane będących wdrożeniem zharmonizowanych norm europejskich oraz wykazu krajowych specyfikacji technicznych państw członkowskich UE uznanych przez Komisję Europejską za zgodne z wymaganiami podstawowymi,
- wykazu jednostek organizacyjnych państw członkowskich UE upoważnionych do wydawania Europejskich aprobat technicznych,
- wykazu wyrobów budowlanych mających niewielkie znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa, określonego przez Komisję Europejską.

Dotychczas zgodnie z przepisami kierownik budowy lub inwestor był zobowiązany do przechowywania przez okres wykonywania robót budowlanych certyfikatów i deklaracji zgodności na wyroby budowlane użyte w trakcie budowy. Omawiana nowelizacja ustawy znosi ten obowiązek. W myśl zmienionego przepisu, dla wykonawcy robót budowlanych dostatecznym potwierdzeniem, że stosowany przez niego wyrób budowlany jest dopuszczony do obrotu i powszechnego stosowania jest fakt właściwego oznakowania tego wyrobu.

Zmianie uległy również przepisy karne ustawy Prawo budowlane, dotyczące sankcji za wprowadzenie do obrotu i stosowania w budownictwie wyrobów z naruszeniem przepisów artykułu 10. Dotychczasowe sankcje, to grzywna w wysokości do 5000 zł. Obecnie, zgodnie z nową regulacją „kto wprowadza do obrotu lub przy stosowaniu robót budowlanych stosuje wyroby budowlane niedopuszczone do obrotu i stosowania w budownictwie, naruszając przepisy art. 10, podlega karze grzywny do 100 000 zł.”

Przedstawione zmiany w przepisach Prawo budowlane dotyczące obrotu i stosowania wyrobów budowlanych wejdą w życie trzy miesiące po ich ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw.

Z jednym wyjątkiem. Art. 10. Ustawy, który dopuszcza do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie wyroby budowlane oznaczone znakowaniem CE, wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej. Do tego momentu będzie funkcjonować dotychczasowy system legalizacji wyrobów budowlanych. Będzie on jednak systematycznie zbliżany do rozwiązań unijnych przez wprowadzanie zharmonizowanych norm euro-

pejskich na wyroby budowlane do zbioru Polskich Norm oraz wydawanie polskich aprobat technicznych zgodnie z wytycznymi Europejskiej Organizacji Aprobac Technicznych. Jednocześnie będzie tworzona sieć notyfikowanych jednostek certyfikujących, kontrolujących i laboratoriów, niezbędna do dokonywania oceny zgodności wyrobów budowlanych oznaczonych znakowaniem CE. Okres ten powinien być również wykorzystany przez krajowych producentów wyrobów budowlanych, którzy aby sprostać wymaganiom wynikającym z regulacji unijnych, muszą rozbudować własne zaplecze laboratoryjno-badawcze oraz rozwinąć i udoskonalić funkcjonowanie zakładowych kontroli produkcji.

Zapewnienie właściwego wdrożenia przepisów, w zakresie i standardzie wymaganym przez Dyrektywę, związane jest z koniecznością podjęcia szeregu działań i przedsięwzięć wspomaganych środkami budżetowymi.

Obecny stan prawny w Polsce

Prawo budowlane

Obiekt budowlany i związane z nim urządzenia należy projektować w sposób zapewniający formę architektoniczną dostosowaną do krajobrazu i otaczającej zabudowy.

Obiekt budowlany należy projektować, budować, użytkować i utrzymywać zgodnie z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej, w sposób zapewniający:

- spełnienie wymagań podstawowych dotyczących:
 - bezpieczeństwa konstrukcji,
 - bezpieczeństwa pożarowego,
 - bezpieczeństwa użytkowania,
 - odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych oraz ochrony środowiska,
 - ochrony przed hałasem i drganiami,
 - oszczędności energii i odpowiedniej izolacyjności przegród,
- warunki użytkowe zgodnie z przeznaczeniem obiektu, a w szczególności w zakresie oświetlenia, zaopatrzenia w wodę, usuwania ścieków i odpadów, ogrzewania, wentylacji oraz łączności,
- niezbędne warunki do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne, w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich,
- ochronę ludności zgodnie z wymaganiami obrony cywilnej, określonymi w odrębnych przepisach,
- ochronę dóbr kultury,
- ochronę uzasadnionych interesów osób trzecich.

Do przepisów techniczno-budowlanych zalicza się: warunki techniczne jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane i ich usytuowanie oraz warunki techniczne użytkowania obiektów budowlanych,

W przypadkach szczególnie uzasadnionych dopuszcza się odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych. Odstępstwo nie może powodować zagrożenia życia ludzi lub bezpieczeństwa mienia, ani ograniczenia dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz nie powinno powodować pogorszenia warunków zdrowotno-sanitarnych i użytkowych, a także stanu środowiska po spełnieniu określonych warunków zamiennych.

Przy wykonywaniu robót budowlanych należy stosować wyroby budowlane o właściwościach użytkowych umożliwiających prawidłowo zaprojektowanym i wykonanym obiektom budowlanym spełnienie wymagań podstawowych.

Dopuszczone do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie są:

- wyroby budowlane, właściwie oznaczone, dla których zgodnie z odrębnymi przepisami:
 - wydano certyfikat na znak bezpieczeństwa, wykazujący, że zapewniono zgodność z kryteriami technicznymi określonymi na podstawie Polskich Norm, aprobat technicznych oraz właściwych przepisów i dokumentów technicznych – w odniesieniu do wyrobów podlegających tej certyfikacji,
 - dokonano oceny zgodności i wydano certyfikat zgodności lub deklarację zgodności z Polską Normą lub z aprobatą techniczną – w odniesieniu do wyrobów nie objętych certyfikacją na znak bezpieczeństwa, mających istotny wpływ na spełnienie co najmniej jednego z wymagań podstawowych,
- wyroby budowlane umieszczone w wykazie wyrobów nie mających istotnego wpływu na spełnienie wymagań podstawowych oraz wyrobów wytwarzanych i stosowanych według tradycyjnie uznanych zasad sztuki budowlanej.

Do jednostkowego stosowania w obiekcie budowlanym dopuszczone są wyroby wykonane według indywidualnej dokumentacji technicznej sporządzonej przez projektanta obiektu lub z nim uzgodnionej, dla których dostawca wydał oświadczenie wskazujące, że zapewniono zgodność wyrobu z tą dokumentacją oraz z przepisami i obowiązującymi normami.

Do podstawowych obowiązków projektanta należy:

- opracowanie projektu budowlanego zgodnie z ustaleniami określonymi w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, wymaganiami ustawy, przepisami i obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej, zapewnienie udziału w opracowaniu projektu osób posiadających uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności oraz wzajemne skoordynowanie techniczne wykonanych przez te osoby pracowań projektowych,
- uzyskanie wymaganych opinii, uzgodnień i sprawdzeń rozwiązań projektowych w zakresie wynikającym z przepisów,
- wyjaśnianie wątpliwości dotyczących projektu i zawartych w nim rozwiązań, i uzgadnianie dokumentów technicznych wyrobów dopuszczonych do jednostkowego stosowania w obiekcie budowlanym,
- sprawowanie nadzoru autorskiego na żądanie inwestora lub właściwego organu w zakresie: stwierdzania w toku wykonywania robót budowlanych zgodności realizacji z projektem i uzgadniania możliwości wprowadzenia rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w projekcie, zgłoszonych przez kierownika budowy lub inspektora nadzoru,

Projektant ma obowiązek zapewnić sprawdzenie projektu architektoniczno-budowlanego pod względem zgodności z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi i obowiązującymi Polskimi Normami, przez osobę posiadającą uprawnienia

budowlane do projektowania bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności lub rzeczoznawcą budowlanego.

Powyższy obowiązek nie dotyczy: zakresu objętego sprawdzianem i opiniowaniem na podstawie przepisów szczególnych, projektów obiektów o prostej konstrukcji, nie stwarzających zagrożenia dla użytkowników i otoczenia, takich jak: budynki mieszkalne jednorodzinne i małe domy mieszkalne, niewielkie obiekty gospodarcze, inwentarskie, składowe, handlowe i usługowe.

Postępowanie poprzedzające rozpoczęcie robót budowlanych

Do wniosku o pozwolenie na budowę obiektów budowlanych, których projekty budowlane zawierają nowe, nie sprawdzone w krajowej praktyce, rozwiązania techniczne, nie znajdujące podstaw w przepisach i Polskich Normach należy dołączyć specjalistyczną opinię wydaną przez osobę fizyczną lub jednostką organizacyjną wskazaną przez właściwego ministra.

Właściwy organ może badać zgodność projektu architektoniczno-budowlanego z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi i obowiązującymi Polskimi Normami w zakresie określonym przez 6 podstawowych wymagań.

Kierownik budowy jest obowiązany przez okres wykonywania robót budowlanych przechowywać dokumenty stanowiące podstawę ich wykonania, a także certyfikaty, deklaracje zgodności i oświadczenia.

Kontrola przestrzegania i stosowania przepisów prawa budowlanego obejmuje kontrolę zgodności wykonywania robót budowlanych z przepisami prawa budowlanego, projektem budowlanym i warunkami określonymi w decyzji o pozwoleniu na budowę oraz sprawdzanie dopuszczenia do obrotu i stosowania w budownictwie wyrobów budowlanych.

Kto przy projektowaniu lub wykonywaniu robót budowlanych w sposób rażący nie przestrzega przepisów odnoszących się do 6 wymagań podstawowych, wprowadza do obrotu lub przy wykonywaniu robót budowlanych stosuje wyroby budowlane nie dopuszczone do obrotu i stosowania w budownictwie, wykonuje roboty budowlane w sposób odbiegający od ustaleń i warunków określonych w przepisach podlega karze grzywny.

Systemy oceny zgodności, deklaracji zgodności i znakowania wyrobów budowlanych

Oceny zgodności wyrobu budowlanego, wprowadzanego do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie, z właściwym dokumentem odniesienia dokonuje się, stosując systemy oceny zgodności. Polegają one na:

- certyfikacji zgodności z dokumentem odniesienia, dokonywanej w trybie przepisów o badaniach i certyfikacji oraz normalizacji. Certyfikację tę należy stosować w odniesieniu do wyrobów podlegających jej na podstawie odrębnych przepisów lub dla których certyfikacja zgodności wymagana jest Polską Normą lub aprobatą techniczną,
- deklarowaniu przez producenta zgodności z dokumentem odniesienia.

Deklarowanie zgodności polega na wydaniu przez producenta deklaracji zgodności przy zastosowaniu procedury obejmującej:

- wstępne badanie pełne wyrobu (badanie typu), wykonane przez producenta lub na jego zlecenie, w zakresie i metodami określonymi we właściwym dla wyrobu dokumencie odniesienia,
- prowadzenie systematycznych działań kontrolnych procesów produkcyjnych wyrobu w ramach zakładowej kontroli produkcji,
- badanie gotowych wyrobów, wykonywane przez producenta lub na jego zlecenie, zgodnie z ustalonym programem badań.

Deklaracja zgodności jest wydawana dla każdej partii wyrobu określonej w programie badań. Wydając deklarację zgodności producent potwierdza, że procedura określona we wstępnym badaniu pełnym wyrobu została przeprowadzona i wykazuje zgodność wyrobu z właściwym dokumentem odniesienia. Potwierdzenie zgodności wyrobu z dokumentem odniesienia dla wyrobów, dla których certyfikacji zgodności nie wymaga właściwa Polska Norma czy aprobata techniczna może być dokonane poprzez zastosowanie, według wyboru producenta, jednego z systemów oceny zgodności z dokumentem odniesienia lub deklarowaniu zgodności z dokumentem odniesienia.

Deklaracja zgodności powinna zawierać:

- 1) numer nadany przez wydającego,
- 2) nazwę i adres zakładu produkującego wyrób,
- 3) identyfikację wyrobu zawierającą: symbol SWW lub kod PKWiU, nazwę, nazwę handlową, typ, odmianę, gatunek, klasę według dokumentu odniesienia oraz przeznaczenia i zakres stosowania wyrobu,
- 4) identyfikację dokumentu odniesienia, z którym deklaruje się zgodność: numer, tytuł i rok ustanowienia Polskiej Normy lub numer, tytuł i rok wydania aprobaty technicznej oraz nazwę jednostki aprobującej,

- 5) identyfikację partii wyrobów, której dotyczy deklaracja,
- 6) oświadczenie producenta, że wyrób spełnia wymagania dokumentu odniesienia,
- 7) miejsce i datę wydania deklaracji zgodności,
- 8) imię, nazwisko, stanowisko i podpis osoby upoważnionej do wydania deklaracji zgodności.

Producent wyrobu, który wydał deklarację zgodności, jest obowiązany do jej przechowywania (wraz z dokumentacją zastosowanej procedury) przez okres 5 lat od daty wydania i udostępniania właściwym organom kontroli oraz odbiorcom wyrobów.

Wyroby dopuszczone do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie powinny być znakowane znakiem budowlanym dopuszczenia wyrobu do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie. Wzór znaku podano w załączniku. Znakowanie wyrobu polega na umieszczeniu znaku budowlanego bezpośrednio na wyrobie lub etykiecie przymocowanej do wyrobu w sposób widoczny, czytelny i trwały, a w przypadku braku możliwości technicznych - na opakowaniu jednostkowym lub zbiorczym wyrobu. Znak może być również umieszczany na dokumentach handlowych. Na wyrobach oznaczonych znakiem budowlanym mogą być umieszczane inne oznakowania. Przykłady innych oznakowań podano w załączniku.

Do wyrobu oznakowanego znakiem budowlanym producent jest obowiązany dołączyć informację zawierającą:

- 1) nazwę i adres zakładu produkującego wyrób,
- 2) identyfikację wyrobu zawierającą: nazwę, nazwę handlową, typ, odmianę, gatunek i klasę według dokumentu odniesienia,
- 3) numer Polskiej Normy lub aprobaty technicznej, z którą potwierdzono zgodność wyrobu,
- 4) identyfikację dokumentu dopuszczającego wyrób do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie, zawierającą numer właściwego certyfikatu zgodności lub deklaracji zgodności,
- 5) identyfikację partii wyrobów,
- 6) inne dane, jeżeli są wymagane dokumentem odniesienia.

Powyższą informację należy dołączyć do wyrobu w sposób określony w dokumencie odniesienia, a jeśli dokument takiego odniesienia nie zawiera – w sposób umożliwiający zapoznanie się z nią przez użytkownika.

Zasady i tryb dopuszczania wyrobów budowlanych do jednostkowego stosowania w obiekcie budowlanym

Wyrób może być dopuszczony do jednostkowego stosowania w obiekcie budowlanym, gdy dostawca wydał oświadczenie o zgodności wyrobu z indywidualną dokumentacją techniczną, sporządzoną lub uzgodnioną z projektantem obiektu oraz przepisami i obowiązującymi normami.

Oświadczenie dostawcy powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres dostawcy wydającego oświadczenie,
- 2) nazwę wyrobu i miejsce jego wytwarzania,
- 3) identyfikację dokumentacji technicznej
- 4) stwierdzenie zgodności wyrobu z dokumentacją techniczną oraz przepisami i obowiązującymi normami,
- 5) nazwę i adres budowy, dla której wyrób budowlany jest przeznaczony,
- 6) miejsce i datę wydania oraz podpis wydającego oświadczenie.

Indywidualna dokumentacja techniczna wyrobu powinna zawierać opis rozwiązania konstrukcyjnego, charakterystykę materiałową i projektowe właściwości użytkowe wyrobu oraz określać warunki jego wbudowania, wmontowania, zainstalowania lub zastosowania w danym obiekcie, a także w miarę potrzeb instrukcję obsługi i eksploatacji.

Szczegółowe zasady udzielania aprobat technicznych

Postępowaniem aprobowym objęty jest wyrób, dla którego nie ustanowiono Polskiej Normy lub wyroby, których właściwości użytkowe, odnoszące się do wymagań podstawowych, różnią się istotnie od właściwości określonych w Polskiej Normie.

Aprobata techniczna udzielana jest dla wyrobów stosowanych pojedynczo lub w zestawach, o określonych właściwościach użytkowych i wprowadzonych do obrotu w komplecie.

Aprobata jest udzielana na podstawie oceny właściwości użytkowych właściwie zidentyfikowanego wyrobu, potwierdzonych, w zależności od potrzeb, badaniami, obliczeniami, opiniami ekspertów i innymi dokumentami, z zastosowaniem przepisów szczególnych, w tym techniczno-budowlanych, Polskich Norm wprowadzonych do obowiązkowego stosowania, norm i przepisów ustanawianych przez organizacje regionalne i międzynarodowe, jeżeli wynika to z zawartych umów, a także z uwzględnieniem Polskich Norm, których stosowanie jest dobrowolne, norm europejskich oraz warunków stosowania wyrobu i przewidywanej jego trwałości.

Jednostki aprobujące opracowują dla rodzajowych grup wyrobów, w odniesieniu do których istnieją wystarczające podstawy naukowe i wiedza praktyczna dla ustalenia jednolitego zakresu i poziomu wymaganych właściwości użytkowych i własności technicznych, zbiorów wymogów technicznych, stanowiący zalecenia udzielania aprobat technicznych, stanowiące podstawę do oceny przydatności wyrobu do stosowania w budownictwie.

Przy opracowaniu zaleceń uwzględnia się właściwe przedmiotowo wytyczne EOTA do opracowywania europejskich aprobat technicznych, zgodnie z Dyrektywą Rady nr 89/106/EEC z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia ustaw i aktów wykonawczych Państw Członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych.

Zalecenia powinny zawierać w szczególności:

- identyfikację grupy wyrobów, której dotyczą,
- określenie wymaganych właściwości użytkowych i własności technicznych wyrobów, istotnie związanych z wymaganiami podstawowymi,
- określenie metod badań wyżej wymienionych właściwości użytkowych i własności technicznych,
- metody oceniania i wnioskowania na podstawie wyników badań.

Zalecenia są publikowane we własnych wydawnictwach jednostek aprobujących. W postępowaniu aprobacyjnym stosuje się metody badań określone w Polskich Normach i zaleceniach oraz jeśli jest to wskazane, inne metody badań, opisane w ogólnie dostępnych publikacjach.

Aprobata techniczna zawiera wskazanie obowiązku certyfikacji aprobowanego wyrobu, jeżeli wynika to z odrębnych przepisów lub właściwych przedmiotowo wytycznych do opracowywania europejskich aprobat technicznych.

Aprobata techniczna powinna zawierać przede wszystkim:

- 1) podstawę prawną,
- 2) identyfikację techniczną i nazwę handlową wyrobu oraz nazwę i adres wnioskodawcy,
- 3) przeznaczenie, zakres i warunki stosowania wyrobu oraz w miarę potrzeb warunki jego użytkowania i konserwacji,
- 4) właściwości użytkowe i własności techniczne wyrobu, istotnie związane z wymaganiami podstawowymi, ich poziom oraz metody badań,
- 5) klasyfikację wynikającą z odrębnych przepisów prawnych i Polskich Norm,
- 6) kryteria techniczne na potrzeby certyfikacji na znak bezpieczeństwa,
- 7) wytyczne dotyczące technologii wytwarzania, pakowania, transportu i składowania oraz szczegółowy sposób znakowania wyrobu,
- 8) datę wydania i termin ważności aprobaty,
- 9) stwierdzenie pozytywnej oceny technicznej i przydatności wyrobu do stosowania w budownictwie w zakresie określonym w punkcie 3,

- 10) wskazanie obowiązującego systemu oceny zgodności,
- 11) wykaz dokumentów wykorzystanych w postępowaniu aprobacyjnym, w tym wykaz raportów z badań wyrobu,
- 12) pouczenie, że aprobaty techniczna nie jest dokumentem dopuszczającym wyrob do obrotu i stosowania w budownictwie.

Aprobaty techniczne publikowane są w ramach własnych wydawnictw jednostek aprobujących.

Postępowanie aprobacyjne

Wnioskodawca składa wniosek o udzielenie aprobaty technicznej we właściwej jednostce aprobującej. Wniosek taki powinien zawierać:

- nazwę i adres wnioskodawcy oraz miejsce produkcji wyrobu,
- określenie nazwę handlową i oznaczenie wyrobu,
- opis techniczny wyrobu i jego odmiany asortymentowe,
- przeznaczenie i zakres zastosowań wyrobów,
- dane dotyczące właściwości użytkowych wyrobu i jego wpływu na środowisko, warunki techniczne zastosowania wyrobu.

Do wniosku dołącza się:

- pełnomocnictwo, jeżeli wnioskodawca nie występuje w postępowaniu aprobacyjnym osobiście,
- rysunki techniczne, uzupełniające opis wyrobu,
- dokumenty potwierdzające dane dotyczące właściwości użytkowych wyrobu, w tym raporty z przeprowadzonych badań wyrobu,
- certyfikaty, atesty i opinie dotyczące wyrobu, wydane na podstawie odrębnych przepisów,
- dowód opłaty za przeprowadzenie wstępnego rozpoznania wniosku.

Jednostka aprobująca rejestruje wniosek.

Jednostka aprobująca w terminie do 1 miesiąca od daty rejestracji wniosku dokonuje formalnej weryfikacji wniosku, sprawdza jego kompletność i ocenia zasadność oraz zawiadamia wnioskodawcę o potrzebie przeprowadzenia postępowania aprobacyjnego lub przedstawia pisemne uzasadnienie odmowy wszczęcia takiego postępowania.

Wszczęcie postępowania aprobacyjnego następuje w terminie określonym porozumieniem stron o przeprowadzeniu takiego postępowania. W ciągu 2 miesięcy od tego terminu, jeżeli porozumienie nie stanowi inaczej, jednostka aprobująca przedstawia wnioskodawcy pisemne stanowisko w sprawie wniosku, opracowa-

ne po ewentualnym zasięgnięciu opinii Komisji ds. Aprobata Technicznych. W tym stanowisku jednostka określa:

- rodzaj, przedmiot i metody dodatkowych badań laboratoryjnych wraz ze związanym uzasadnieniem konieczności ich wykonania,
- zakres i przedmiot dodatkowych uzasadnień obliczeniowych i wykaz dodatkowych danych, sprawozdań oraz certyfikatów, atestów i opinii, które są niezbędne do dokonania oceny przydatności wyrobu oraz wskazuje właściwe laboratoria do wykonania badań. Uzyskanie powyższych dokumentów należy do wnioskodawcy ubiegającego się o aprobatę techniczną i nie wchodzi w zakres postępowania aprobacyjnego.

Jednostka aprobująca uznaje wyniki badań:

- laboratoriów akredytowanych zgodnie z przepisami o badaniach i certyfikacji,
- laboratoriów zagranicznych, jeżeli wynika to z umów międzynarodowych,
- innych laboratoriów krajowych i zagranicznych, z którymi jednostka aprobująca zawarła porozumienie w tym zakresie.

Jednostka aprobująca może uznać, na żądanie wnioskodawcy, wyniki badań innych laboratoriów krajowych i zagranicznych, jeśli są one wykonane metodami akceptowanymi przez tę jednostkę.

Jednostka aprobująca, po uzyskaniu kompletu sprawozdań z badań i kompletu dokumentów oraz po ewentualnym zasięgnięciu opinii Komisji, dokonuje oceny przydatności wyrobu do stosowania w budownictwie.

Wydanie aprobaty technicznej następuje w terminie 2 miesięcy, a odmowa wraz z uzasadnieniem w terminie 1 miesiąca od dnia uzyskania przez jednostkę aprobującą dokumentacji. Aprobatę techniczną podpisuje kierownik jednostki aprobującej.

Dla wyrobu, dla którego podstawę oceny przydatności do stosowania w budownictwie stanowią zalecenia, postępowanie aprobacyjne prowadzone jest bez udziału Komisji. Jednostka aprobująca opracowuje stanowisko i przedstawia je wnioskodawcy w ciągu 1 miesiąca od daty zawarcia porozumienia o wszczęciu postępowania aprobacyjnego, a wydanie aprobaty technicznej następuje w terminie 6 tygodni od dnia uzyskania przez jednostkę aprobującą kompletu dokumentacji.

Dla wyrobu, na który została wydana europejska aprobatą techniczna określona w Dyrektywie Rady nr 89/106/EEC, lub dla wyrobu zgodnego z europejską normą zharmonizowaną, ustanowioną na podstawie tej Dyrektywy, jednostka aprobująca stosuje indywidualny tryb i zakres postępowania aprobacyjnego, ustalony w porozumieniu między stronami, obejmujący wyłącznie sprawdzenie zgodności właściwości użytkowych i własności technicznych wyrobu, określonych w europejskiej aprobacie technicznej lub europejskiej normie zharmonizowanej, z pol-

skimi przepisami szczegółowymi, techniczno-budowlanymi oraz Polskimi Normami wprowadzonymi do obowiązkowego stosowania.

Aprobata techniczna obowiązuje od dnia jej wydania na okres 5 lat. Okres ten może być przedłużany bez przeprowadzenia ponownego postępowania aprobacyjnego.

Na wniosek producenta wyrobu zamierzającego dokonać zmian materiałowych, konstrukcyjnych, technologicznych, mogących mieć istotny wpływ na właściwości użytkowe wyrobu, lub rozszerzenia zakresu stosowania jednostka aprobacyjna może zmienić wymagania aprobaty technicznej. Zmiana taka może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania aprobacyjnego w stosowanym do zmian zakresie, w trybie zmiany aprobaty.

Aprobata techniczna może być uchylona przez jednostkę aprobującą w przypadku zmian w odrębnych przepisach, obowiązujących Polskich Normach, normach i przepisach ustanawianych przez organizacje międzynarodowe, jeżeli wynika to z zawartych umów, istotnych zmian w podstawach naukowych i stanie wiedzy praktycznej oraz niepotwierdzenia, w trakcie stosowania, pozytywnej oceny przydatności wyrobu.

Aprobata techniczna może być uchylona na wniosek własnej jednostki lub na wniosek Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego z udziałem wnioskodawcy i uzyskaniu opinii Komisji. Działalność jednostek aprobujących prowadzona jest na koszt wnioskodawcy. Jednostki aprobujące opracowują i publikują we własnych wydawnictwach informator zawierający:

- wykaz asortymentowy wyrobów objętych działalnością aprobacyjną jednostki,
- opis postępowania aprobacyjnego, czas potrzebny do jego przeprowadzenia oraz informacje na temat opłat za tę działalność,
- wykaz zbiorów wymogów technicznych udzielania aprobat technicznych,
- listę laboratoriów badawczych.

Jednostki organizacyjne upoważnione do wydawania aprobat technicznych

Do udzielania, uchylania i zmiany aprobat technicznych upoważnione są obecnie:

- 1) Instytut Techniki Budowlanej – w odniesieniu do wyrobów termo- i hydroizolacyjnych, włókno-cementowych,
- 2) Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Instalacyjnej „Instal” w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów z zakresu inżynierii sanitarnej,
- 3) Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Instalacji i Urządzeń Elektrycznych w Budownictwie „Elektromontaż” w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów z zakresu inżynierii elektrycznej, w zakresie napięcia nie przekraczającego 24 kV,

- 4) Instytut Badawczy Dróg i Mostów w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów stosowanych wyłącznie w inżynierii komunikacyjnej,
- 5) Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa w Krakowie – w odniesieniu do wyrobów stosowanych w sieciach i instalacjach paliw gazowych,
- 6) Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Elementów Wyposażenia Budownictwa „Metalplast” w Poznaniu – w odniesieniu do zamków, okuć elementów budowlanych wyposażeniowych i wykończeniowych,
- 7) Instytut Energetyki w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów stosowanych w inżynierii elektrycznej w zakresie napięcia powyżej 24 kV,
- 8) Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów stosowanych wyłącznie do oczyszczania ścieków i przerobu osadów,
- 9) Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów stosowanych wyłącznie w budownictwie obronnym,
- 10) Centrum Naukowo-Techniczne Kolejnictwa w Warszawie – w odniesieniu do wyrobów stosowanych wyłącznie do budowy nawierzchni kolejowych,
- 11) Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej „Izolacja” w Katowicach – w odniesieniu do wyrobów termo- i hydroizolacyjnych oraz włókno-cementowych,
- 12) Główny Instytut Górnictwa w Katowicach – w odniesieniu do aparatury eksplozymetrycznej w budynkach,
- 13) Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie – w odniesieniu do wyrobów stosowanych wyłącznie w obiektach przeznaczonych do hodowli zwierząt oraz do przechowywania produktów rolnych, środków produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego w gospodarstwach rolnych,
- 14) Instytut Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach – w odniesieniu do wyrobów stosowanych wyłącznie w budownictwie melioracyjnym,
- 15) Instytut Łączności w Warszawie, Oddział we Wrocławiu – w odniesieniu do wyrobów stosowanych wyłącznie jako elementy nośne i zamocowania anten wraz z osprzętem,
- 16) Centralny Ośrodek Chłodnictwa w Krakowie – w odniesieniu do pomp ciepłych oraz elementów chłodniczych w systemach klimatyzacyjnych.

W odniesieniu do pozostałych wyrobów, nie wskazanych powyżej – Instytut Techniki Budowlanej.

Kryteria techniczne dla wyrobów powinny jednoznacznie określać:

- właściwości użytkowe i wynikające z nich własności techniczne, podlegające sprawdzeniu,
- poziom wymagań w odniesieniu do właściwości i własności,
- sposób sprawdzania spełniania tych wymagań przez określenie metod badań oraz innych metod weryfikacji, jeśli ma to zastosowanie.

Zakres i poziom wymagań ustala się na podstawie Polskich Norm lub aprobat technicznych oraz – jeśli to jest konieczne – odrębnych przepisów i dokumentów

technicznych. Opracowanie kryteriów technicznych w postaci odrębnego dokumentu jest wymagane, jeżeli właściwe przedmiotowo Polskie Normy lub aprobaty techniczne nie pozwalają na jednoznaczne określenie wymagań. Kryteria techniczne są opracowywane i zatwierdzane przez właściwe jednostki certyfikujące, zgodnie z przepisami o badaniach i certyfikacji.

Wykaz wyrobów budowlanych nie mających istotnego wpływu na spełnianie wymagań podstawowych oraz wyrobów wytwarzanych i stosowanych według uznanych zasad sztuki budowlanej jest zamieszczony w Dz. U. Nr 99 poz. 637 z 1998 r.

Badania i certyfikacja

Polskie Centrum Badań i Certyfikacji (PCBC) uczestniczy w działalności międzynarodowych i regionalnych organizacji PCBC może uznawać – zwłaszcza na zasadzie wzajemności – raporty z badań i certyfikaty zgodności wydane przez członków organizacji międzynarodowych i regionalnych oraz deklaracje zgodności producenta, a także może zawierać umowy z innymi organizacjami zagranicznymi o uznawaniu raportów z badań, certyfikatów zgodności i deklaracji zgodności producenta.

Centrum może upoważnić krajowe jednostki certyfikujące do uznawania – zwłaszcza na zasadzie wzajemności – raportów z badań, certyfikatów zgodności i deklaracji zgodności producenta.

Zakres certyfikacji

Wyroby wyprodukowane w Polsce, a także wyroby importowane do Polski po raz pierwszy, mogące stwarzać zagrożenie, albo które służą ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia i środowiska, podlegają – zależnie od stopnia zagrożenia, obowiązkowi:

- certyfikacji na zastrzeżony przez Centrum znak bezpieczeństwa i oznaczenia tym znakiem lub
- wystawiania przez producenta, na jego wyłączną odpowiedzialność, deklaracji zgodności.

Wyroby, mogące stwarzać zagrożenie lub służące ochronie życia zdrowia i środowiska wyprodukowane w Polsce lub pochodzące z kraju, z którym Polska zawarła porozumienie w sprawie uznawania certyfikatu zgodności lub deklaracji producenta, są dopuszczone do obrotu po weryfikacji certyfikatu zgodności lub deklaracji zgodności producenta, dokonywanej przez polskie jednostki certyfikujące.

Powyższa zasada nie ma zastosowania do certyfikatów wydawanych przez polskie jednostki certyfikujące. Czas przewidziany na weryfikację dokumentu nie może przekroczyć 21 dni od dnia dostarczenia pełnej dokumentacji.

Usługi, które mogą stwarzać zagrożenie lub które służą ratowaniu życia, zdrowia i środowiska, podlegają obowiązkowi certyfikacji na certyfikat systemu jakości. Podstawą oceny wyrobów i usług są Polskie Normy oraz właściwe przepisy prawne. Obowiązek certyfikacji na znak bezpieczeństwa nie dotyczy wyrobów wykonywanych jednostkowo na indywidualne zamówienia użytkowników, pod warunkiem, że zostaną spełnione wymagania dotyczące bezpieczeństwa pracy i użytkowania oraz ochrony, życia, zdrowia i środowiska. Pozostałe wyroby mogą być zgłaszane:

- do badań w akredytowanych laboratoriach badawczych,
- do certyfikacji przez akredytowane jednostki certyfikujące.

Systemy jakości u dostawców mogą być zgłaszane do certyfikacji w Centrum, lub akredytowanych jednostkach certyfikujących. Wykaz wyrobów wyprodukowanych w Polsce, a także wyrobów importowanych do Polski po raz pierwszy, mogących stwarzać zagrożenie albo służących ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia lub środowiska, podlegających obowiązkowi certyfikacji na znak bezpieczeństwa i oznaczania tym znakiem oraz wyrobów podlegających obowiązkowi wystawiania przez producenta deklaracji zgodności, według Systematycznego Wykazu Wyrobów SWW podany jest w Dz. U. Nr 5 poz.53 z 2000r.

Niektóre wyroby i usługi, jeżeli dostawca nie przedstawi odpowiedniego certyfikatu, nie mogą być nabywane przez podległe im lub nadzorowane przez nich jednostki organizacyjne (np. potrzeby wojskowe).

Wyroby produkowane zgodnie z wymaganiami norm krajowych oraz norm organizacji międzynarodowych lub regionalnych mogą być zgłaszane do certyfikacji w celu uzyskania certyfikatu zgodności albo certyfikatu zgodności upoważniającego do oznaczania wyrobu znakiem zgodności. Badań wyrobów dokonują akredytowane laboratoria badawcze.

Tryb certyfikacji wyrobów

Certyfikacja wyrobów obejmuje:

- certyfikację obowiązkową na znak bezpieczeństwa, której podlegają wyroby wyprodukowane w Polsce, importowane do Polski po raz pierwszy, mogące stwarzać zagrożenie, albo które służą ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia i środowiska przed wprowadzeniem ich do obrotu,
- certyfikację dobrowolną, której mogą podlegać w szczególności wyroby produkowane zgodnie z wymaganiami norm krajowych oraz norm organizacji

międzynarodowych i regionalnych; wyroby te mogą być zgłaszane do certyfikacji w celu uzyskania certyfikatu zgodności albo certyfikatu zgodności upoważniającego do oznaczania wyrobu znakiem zgodności.

Certyfikacji wyrobów dokonują akredytowane jednostki certyfikujące. Tryb certyfikacji dobrowolnej wyrobów określa akredytowana jednostka certyfikująca na podstawie własnego systemu certyfikacji. Certyfikacja wyrobów jest dokonywana na wniosek dostawcy składany w akredytowanej jednostce certyfikującej.

Wniosek taki powinien zawierać:

- 1) oznaczenie dostawcy ubiegającego się o wydanie certyfikatu, jego siedzibę i adres,
- 2) numer w rejestrze właściwym dla dostawcy,
- 3) dane identyfikujące wyrób przewidziany do wprowadzenia do obrotu,
- 4) oznaczenie producenta, jego siedzibę i adres,
- 5) zakres certyfikacji,
- 6) wykaz załączników,
- 7) datę i miejsce sporządzenia wniosku,
- 8) podpis dostawcy lub osoby przez niego upoważnionej do wniosku należy dołączyć:
 - dokumenty umożliwiające dokładną identyfikację wyrobu,
 - kopię raportu z badań wyrobu,
 - inne dokumenty wymagane w odrębnych przepisach lub normach stanowiących podstawę do certyfikacji tych wyrobów.

Należy dołączyć także wyrób lub informację o miejscu jego udostępnienia w celu przeprowadzenia oględzin.

Po otrzymaniu kompletnego wniosku akredytowana jednostka certyfikująca w terminie do 7 dni dokonuje jego oceny pod względem formalnym. Wniosek spełniający wymogi formalne podlega rejestracji w akredytowanej jednostce certyfikującej. W przypadku, gdy wniosek nie spełnia wymogów, wówczas akredytowana jednostka certyfikująca wzywa dostawcę do uzupełnienia wniosku w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty otrzymania wezwania.

W terminie do 30 dni od daty rejestracji akredytowana jednostka certyfikująca wydaje lub odmawia wydania certyfikatu na znak bezpieczeństwa, powiadamiając o tym dostawcę. Odmowa wydania certyfikatu wymaga uzasadnienia.

Certyfikat powinien zawierać przede wszystkim:

- 1) oznaczenie akredytowanej jednostki certyfikującej, jej siedzibę i adres,
- 2) numer certyfikatu
- 3) oznaczenie dostawcy wprowadzającego wyrób do obrotu, jego siedzibę i adres,
- 4) oznaczenie producenta, jego siedzibę i adres,
- 5) dane identyfikujące wyrób,
- 6) stwierdzenie spełnienia wymagań określonych w normach lub przepisach odrębnych,

- 7) powołanie się na raporty z badań,
- 8) okres ważności certyfikatu,
- 9) stwierdzenie, że wyrób może być oznaczany znakiem bezpieczeństwa,
- 10) datę i miejsce wydania,
- 11) podpis kierownika akredytowanej jednostki certyfikującej.

Certyfikat może być cofnięty przez akredytowaną jednostkę certyfikującą w przypadku negatywnych wyników badań kontrolnych wyrobu lub na wniosek dostawcy wyrobu. W takim przypadku akredytowana jednostka certyfikująca określa termin i warunki, po których spełnieniu certyfikat zostanie przywrócony.

Certyfikat może być unieważniony w przypadku:

- niespełnienia przez dostawcę warunków, których spełnienie może spowodować przywrócenie certyfikatu,
- rezygnacji przez dostawcę z certyfikatu,
- gdy wyrób nie spełnia wymagań potwierdzonych certyfikatem.

Akredytowana jednostka certyfikująca powiadamia na piśmie dostawcę o cofnięciu lub unieważnieniu certyfikatu.

Tryb wydawania dokumentów dopuszczających do obrotu wyroby mogące stwarzać zagrożenie albo które służą ochronie, lub ratowaniu życia, zdrowia i środowiska, wyprodukowane w Polsce lub pochodzące z kraju, z którym Polska zawarła porozumienie w sprawie uznawania certyfikatu zgodności lub deklaracji zgodności wystawianej przez producenta, oraz rodzajów tych dokumentów

Dokumentami dopuszczającymi do obrotu wyroby, wyprodukowane w Polsce, wyroby importowane do Polski po raz pierwszy, mogące stwarzać zagrożenie, albo które służą ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia i środowiska są:

- świadectwo weryfikacji certyfikatu zgodności, wydawane na podstawie certyfikatu zgodności, dla wyrobów wyprodukowanych za granicą, a podlegających na terenie Polski obowiązkowi certyfikacji na znak bezpieczeństwa i oznaczania tym znakiem;
- świadectwo weryfikacji deklaracji zgodności producenta, wystawiane na podstawie deklaracji zgodności wystawianej przez producenta dla wyrobów wyprodukowanych zarówno w kraju, jak i za granicą, a podlegających na terenie Polski obowiązkowi certyfikacji na znak bezpieczeństwa i oznaczania tym znakiem.

Powyższe dokumenty wydaje akredytowana jednostka certyfikująca wyroby na wniosek dostawcy.

Wniosek o wydanie świadectwa weryfikacji certyfikatu zgodności powinien zawierać przede wszystkim:

- 1) oznaczenie dostawcy ubiegającego się o wydanie dokumentu, jego siedzibę i adres,
- 2) określenie rodzaju dokumentu,
- 3) określenie wyrobu przewidzianego do wprowadzenia do obrotu,

- 4) wykaz załączników,
- 5) datę i miejsce sporządzenia wniosku,
- 6) podpis dostawcy lub osoby przez niego upoważnionej.

Do tego wniosku o świadectwo weryfikacji certyfikatu zgodności należy dołączyć:

- certyfikat zgodności wyrobu wydany przez zagraniczną jednostkę certyfikującą,
- kopię raportu z badań wyrobu,
- deklarację zgodności wystawioną przez producenta, jeżeli zachodzi taka konieczność.

Do wniosku o wydanie świadectwa weryfikacji deklaracji zgodności producenta należy dołączyć:

- deklarację zgodności wystawioną przez producenta,
- kopię raportu z badań stanowiących podstawę do wystawienia deklaracji zgodności,
- inne dokumenty wymagane przez odrębne przepisy lub normy stanowiące podstawę do certyfikacji tych wyrobów, w ramach systemu certyfikacji.

Oceny wniosku dokonuje akredytowana jednostka certyfikująca w terminie do 7 dni od daty otrzymania kompletnego wniosku. Wniosek ten podlega rejestracji w akredytowanej jednostce certyfikującej.

W przypadku, gdy wniosek nie spełnia wymogów formalnych, akredytowana jednostka certyfikująca wzywa dostawcę do uzupełnienia wniosku w terminie do 14 dni. Nieuzupełnienie wniosku powoduje pozostawienie go bez rozpatrzenia. Zarejestrowane wnioski podlegają weryfikacji przez akredytowaną jednostkę certyfikującą pod względem zgodności wyrobu z odrębnymi przepisami. Akredytowana jednostka certyfikująca wydaje lub odmawia wydania dokumentu w terminie do 21 dni, powiadamiając o tym dostawcę. Odmowa wydania dokumentu wymaga uzasadnienia.

Dokumenty powinny zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie akredytowanej jednostki certyfikującej, jej siedzibę i adres,
- 2) numer i oznaczenie wydanego dokumentu,
- 3) oznaczenie dostawcy wprowadzającego wyrób do obrotu, jego siedzibę i adres,
- 4) potwierdzenie spełnionych wymagań określonych w odrębnych przepisach prawnych,
- 5) wykaz załączonych do wniosku innych wymaganych dokumentów, stanowiących przedmiot weryfikacji wniosku i będących podstawą wydania dokumentu,
- 6) dane identyfikujące wyrób,
- 7) oznaczenie producenta, jego siedzibę i adres,
- 8) termin ważności wydanego dokumentu, o ile został on określony w dokumencie (certyfikacie zgodności wyrobu wydanego przez zagraniczną jednostkę certyfikującą).
- 9) datę i miejsce wydania dokumentu oraz podpis kierownika akredytowanej jednostki certyfikującej.

Oplaty

Oplaty za badania, certyfikację oraz weryfikację uiszcza wnioskodawca. Są one ustalane w cennikach stanowiących ofertę akredytowanego laboratorium badawczego lub akredytowanej jednostki certyfikującej.

Sankcje ekonomiczne

Sankcje ekonomiczne polegające na obowiązku wpłacenia do budżetu państwa należności stanowiącej 100% sumy uzyskanej ze sprzedaży zakwestionowanych przez organ kontroli lub jednostkę certyfikującą wyrobów stosuje się w przypadku, gdy:

- 1) Przedsiębiorca wprowadził do obrotu wyrób:
 - podlegający oznaczeniu znakiem bezpieczeństwa, a nie oznaczone tym znakiem lub
 - wyprodukowany niezgodnie z wymaganiami stanowiącymi podstawę przyznania prawa stosowania tego znaku lub
 - nie posiadający dokumentu dopuszczającego do obrotu lub
 - nie spełniający wymagań stanowiących podstawę do wydania dokumentu, dopuszczającego do obrotu,
- 2) Przedsiębiorca wykonał usługę:
 - bez posiadania wymaganego certyfikatu na system jakości lub
 - niezgodnie z wymaganiami stanowiącymi podstawę wydania certyfikatu na system jakości.

Przedsiębiorca, który wykonał usługę nie posiadając wymaganego certyfikatu na system jakości lub wykonał usługę niezgodnie z wymaganiami stanowiącymi podstawę wydania takiego certyfikatu, jest obowiązany wpłacić do budżetu państwa kwotę stanowiącą 100% sumy uzyskanej ze sprzedaży zakwestionowanej usługi.

Tryb stosowania sankcji oraz okres za jaki sankcja może być wymierzona (nie dłużej jednak niż 3 lata) określa minister właściwy do spraw finansów publicznych. Organ kontroli upoważniony do kontrolowania działalności przedsiębiorcy zawiadamia właściwy urząd skarbowy o stwierdzeniu uchybień oraz określa ilość i wartość wyrobów lub usług, których te uchybienia dotyczą. Jednostka certyfikująca, która w trakcie swoich działań stwierdzi uchybienia zawiadamia odpowiedni organ kontroli, który wykona wyżej wymienione czynności. W przypadku niewpłacenia należności, właściwy urząd skarbowy zawiadamia o tym urząd kontroli w celu nadania biegu przymusowego ściągnięcia tej należności w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Okres, za jaki sankcja ekonomiczna może być wymierzona, nie może być dłuższy niż 3 lata.

System oceny zgodności

W procesie oceny zgodności uczestniczą producenci, ich przedstawiciele lub importerzy oraz notyfikowane jednostki certyfikujące, notyfikowane laboratoria oraz notyfikowane jednostki kontrolujące.

Celem funkcjonowania systemu zgodności jest:

- eliminacja zagrożeń stwarzanych przez wyroby dla życia lub zdrowia użytkowników i konsumentów oraz dla mienia lub środowiska,
- znoszenie barier technicznych w handlu i ułatwianie międzynarodowego obrotu towarowego,
- stworzenie warunków do rzetelnej oceny wyrobów i procesów ich wytwarzania przez kompetentne i niezależne podmioty, nie powodujących nadmiernych obciążeń dla przedsiębiorców.

System oceny zgodności stanowią:

- przepisy określające wymagania oraz specyfikacje techniczne dotyczące wyrobów oraz procesów ich wytwarzania,
- podmioty: Polskie Centrum Akredytacji, jednostki certyfikujące, laboratoria i jednostki kontrolujące,
- normy regulujące działania, które dotyczą wyżej wymienionych instytucji.

Ocena zgodności oznacza działania zmierzające do wykazania, że należycie zidentyfikowany wyrób lub proces jego wytwarzania jest zgodny z wymaganiami:

- zasadniczymi (w przypadku wyrobów mogących stwarzać zagrożenie albo służyć ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia, mienia lub środowiska) lub
- szczegółowymi (w przypadku wyrobów jw. oraz warunki certyfikacji i sposób znakowania tych wyrobów).

Ocenie zgodności z wymaganiami zasadniczymi podlegają wprowadzane do obrotu wyroby, które mogą stwarzać zagrożenie albo służyć ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia, mienia lub środowiska. Ocena zgodności z wymaganiami zasadniczymi jest obowiązkowa przed wprowadzeniem wyrobu do obrotu.

W drodze rozporządzeń zostaną określone wymagania zasadnicze dla wyrobów podlegających ocenie zgodności, warunki i tryb dokonywania oceny zgodności oraz sposób znakowania tych wyrobów, jak również, w której fazie tworzenia wyrobu następuje ocena zgodności, stopień indywidualizacji tej oceny oraz procedury oceny zgodności (moduły).

W zależności od stopnia zagrożenia stwarzanego przez wyrób, dotyczy to oceny:

- 1) zgodności wyrobów z zasadniczymi wymaganiami, przeprowadzanej przez producenta, jego przedstawiciela lub importera,
- 2) próbek prototypów wyrobów, przeprowadzanej przez jednostkę notyfikowaną,

- 3) właściwości wyrobu i kontroli, czy wyrób jest zgodny z obowiązującymi wobec niego zasadniczymi wymaganiami, przeprowadzanych przez jednostkę notyfikowaną,
- 4) systemu jakości u przedsiębiorcy, w tym w stadium projektowania wyrobu, przeprowadzanej przez jednostkę notyfikowaną, oraz sprawowania nadzoru przez tę jednostkę nad prawidłowym działaniem tego systemu,
- 5) zgodności wyrobów z certyfikowanym typem wyrobu lub z zasadniczymi wymaganiami, przeprowadzanej przez producenta, importera lub jednostkę notyfikowaną w odniesieniu do każdego egzemplarza wyrobu lub na statystycznie wybranej próbie,
- 6) zgodności każdego egzemplarza wyrobu z zasadniczymi wymaganiami, przeprowadzanej przez jednostkę notyfikowaną,
- 7) zgodności wyrobów z zasadniczymi wymaganiami w stadium projektowania oraz produkcji, przeprowadzanej przez jednostkę notyfikowaną,
- 8) zgodności wyrobów z zasadniczymi wymaganiami w stadium projektowania i produkcji oraz oceny systemu jakości produkcji, przeprowadzonej przez jednostkę notyfikowaną.

Szczegółowe wymagania dla wyrobów, które mogą stwarzać zagrożenie albo służyć ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także warunki certyfikacji oraz sposób znakowania tych wyrobów mogą być określone w przepisach. Mogą być również określone w zależności od rodzaju wyrobów:

- procedury pobierania próbek,
- sposoby identyfikacji i znakowania wyrobów,
- metody sprawdzania składników w wyrobie,
- opis sprzętu i wyposażenia zalecanego do stosowania w trakcie certyfikacji.

W procesie oceny zgodności uczestniczą producenci, ich przedstawiciele lub importerzy oraz notyfikowane jednostki certyfikujące, notyfikowane laboratoria oraz notyfikowane jednostki kontrolujące.

Ocena zgodności może być dobrowolna w szczególności w odniesieniu do:

- wyrobów nie objętych obowiązkową oceną zgodności,
- systemów zarządzania jakością, środowiskiem, bezpieczeństwem,
- usług,
- kompetencji personelu.

Dobrowolna ocena zgodności lub jej systemy kształtowane są przez zainteresowane strony z możliwością uwzględnienia norm regulujących działania instytucji uczestniczących w procesie oceny zgodności.

Procedura oceny zgodności wyrobów

Producent lub jego przedstawiciel mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w Polsce, który poddał wyrób lub proces jego wytwarzania sprawdzeniu zgodności z wymaganiami i uzyskał potwierdzenie zgodności, może wystawić deklarację zgodności i znakuje wyrób znakiem zgodności. Wyżej wymienione sprawdzenie powinno odpowiadać co najmniej warunkom modułu.

W dokumencie deklaracji zgodności wyrobu jego producent lub przedstawiciel oświadcza na swoją wyłączną odpowiedzialność, że wprowadzony do obrotu wyrób zgodny jest z wymaganiami lub specyfikacjami technicznymi.

Producent lub jego przedstawiciel wykazują zgodność wyrobów lub procesów ich wytwarzania z wymaganiami odpowiednich norm. Dopuszcza się wykazanie zgodności również poprzez przeprowadzenie wystarczających innych dowodów, potwierdzających spełnienie wymagań właściwych dla stwarzanego przez wyrób stopnia zagrożenia.

Badań wyrobów dokonują notyfikowane laboratoria, jeżeli wymagane jest badanie prowadzone przez laboratorium niezależne od dostawcy i odbiorcy. Sprawdzenia zgodności wyrobów z wymaganiami dokonują notyfikowane jednostki kontrolujące.

Certyfikacji wyrobów dokonują notyfikowane jednostki certyfikujące. Pozytywny wynik oceny zgodności dokonanej przez notyfikowaną jednostkę certyfikującą stanowi podstawę do wydania certyfikatu zgodności.

Informacje, które muszą być zawarte w deklaracji zgodności określają Polskie Normy. Znak zgodności może być nadany tylko tym wyrobom, które uzyskały potwierdzenie zgodności z wymaganiami lub specyfikacjami technicznymi i dla których została wydana deklaracja zgodności lub certyfikat zgodności.

Akredytowane jednostki i laboratoria mogą żądać od producenta, jego przedstawiciela lub importera przekazania dokumentacji technicznej i informacji tylko w zakresie koniecznym dla dokonania czynności z zakresu oceny zgodności. Informacje takie są poufne.

Oplaty

Oplaty związane z obowiązkową oceną zgodności wyrobów są ustalane w cennikach stanowiących ofertę krajowej jednostki akredytującej, notyfikowanego laboratorium, notyfikowanej jednostki kontrolującej lub certyfikującej.

Sankcje ekonomiczne

Kto nadaje wyrobowi znak zgodności wiedząc, że wyrób lub proces jego wytwarzania nie są zgodne z wymaganiami lub specyfikacjami technicznymi, podlega

karze grzywny do 100.000 zł. Tej samej karze podlega ten, kto bez wymaganych uprawnień nadaje znak zgodności.

Ogólne bezpieczeństwo produktów

Produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub w innych, dających się rozsądnie przewidzieć warunkach jego używania włączając czas korzystania z produktu, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym użytkowaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony bezpieczeństwa, życia i zdrowia ludzkiego.

Oceniając bezpieczeństwo produktów uwzględnia się między innymi cechy i właściwości, oddziaływanie na inne produkty.

Bezpieczeństwo ocenia się uwzględniając stopień spełniania przez produkt wymagań określonych w stosowanych dobrowolnie Polskich Normach. W przypadku ich braku, na podstawie innych właściwych specyfikacji technicznych, zasad praktyki zawodowej, a także poprzez odwołanie się do stanu wiedzy i techniki czy uzasadnionych oczekiwań konsumentów co do danego produktu.

Producent jest obowiązany do:

- dostarczania konsumentom i sprzedawcom właściwą informację umożliwiającą ocenę zagrożeń związanych z produktem w czasie normalnego lub możliwego do przewidzenia sposobu i okresu jego używania, jeżeli takie zagrożenia nie są natychmiast zauważalne, z braku odpowiedniego ostrzeżenia, oraz informację dotyczącą możliwości przeciwdziałania tym zagrożeniom,
- podejmowania odpowiednich do właściwości produktu prowadzanego do obrotu środków zapobiegających powstawaniu zagrożeń, a w szczególności: testować próbki produktów, analizować składane skargi i reklamacje, oznaczać produkty lub ich serie w sposób umożliwiający ich właściwą identyfikację,
- podejmowanie, w razie konieczności, działań mających na celu niezwłoczne wycofania produktu z obrotu, jeżeli produkt stwarza lub mógłby stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia konsumentów,
- powiadamiania o zagrożeniach związanych z produktem organy właściwe do podejmowania działań administracyjnych

Sprzedawca jest obowiązany współdziałać z producentami w zakresie zapewnienia zgodności produktu z ogólnymi wymaganiami bezpieczeństwa, a w szczególności:

- nie dostarczać produktów, które zgodnie z wiedzą, jaką posiada i jakiej można od niego oczekiwać, nie spełniają tych wymagań,
- przyjmować informacje od konsumentów o zagrożeniach powodowanych przez produkty i przekazywać je producentom a także współdziałać z nimi w celu uniknięcia takich zagrożeń.

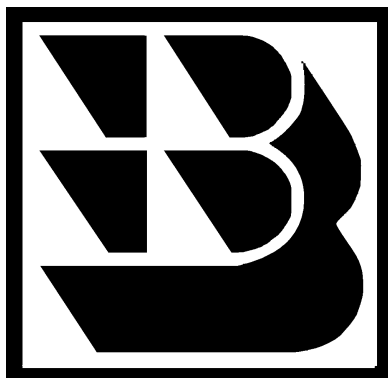
Organem sprawującym nadzór nad bezpieczeństwem produktów jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który wykonuje swoje zadania przy pomocy Inspekcji Handlowej. Kto narusza nawet nieumyślnie powyższe obowiązki podlega karze grzywny. W przypadku stwierdzenia, że produkt nie spełnia wymagań bezpieczeństwa, organ nadzoru może:

- w zakresie uzasadnionym okolicznościami, zobowiązując producenta do poddania produktu badaniu we właściwym akredytowanym laboratorium, określając przedmiot i termin przeprowadzenia badania lub
- na okres niezbędny do przeprowadzenia kontroli lub badań, zakazać prezentowania, oferowania, wprowadzania do obrotu i dostarczania produktu lub grupy produktów powodujących zagrożenia lub
- zakazać wprowadzania produktu lub grupy produktów do obrotu, do czasu spełnienia przez nie wymagań bezpieczeństwa,
- zakazać reklamy produktu.

Jeżeli organ celny podczas kontroli celnej produktów, które mają być objęte procedurą dopuszczenia do obrotu, stwierdzi, że produkty mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia, życia lub bezpieczeństwa, zatrzymuje produkty. Jeśli właściwy organ wyda opinię potwierdzającą, że produkt stanowi zagrożenie, organ celny cofa produkt za granicę.

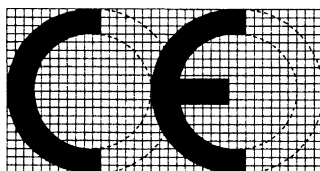
Załączniki

- I. wzory znakowania, które są zamieszczane na wyrobach po uzyskaniu odpowiedniego certyfikatu

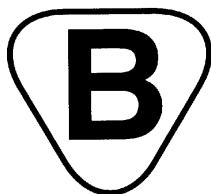
Znak budowlany

Wyrób dopuszczony do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie (system krajowy)

Oznakowanie CE

Wyrób dopuszczony do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie (system europejski)

Znak bezpieczeństwa

Wyrób spełnia wymagania bezpieczeństwa użytkowania, nie stanowi zagrożenia dla życia, zdrowia, mienia i środowiska naturalnego.

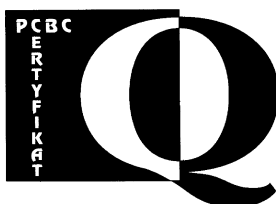
Znak ekologiczny

Wyrób nie powoduje negatywnych skutków dla środowiska podczas wytwarzania, transportowania, instalowania, użytkowania i utylizacji.

Znak zgodności z Polską Normą

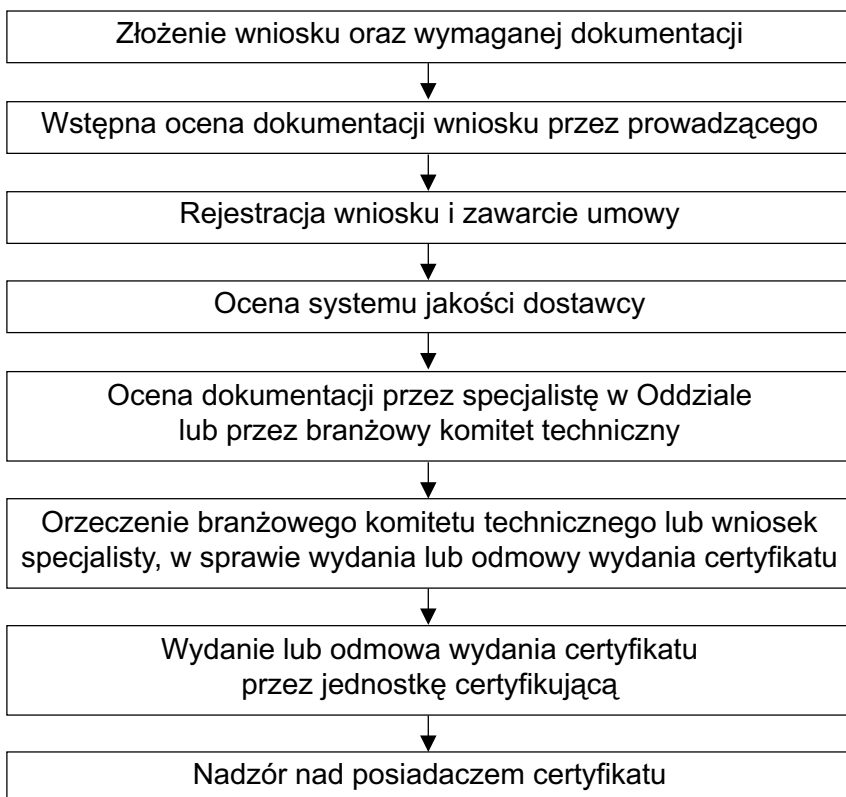
Wyrób spełnia wymagania określone w Polskiej Normie

Znak jakości Q

Wyrób spełnia kryteria zapewniające znacznie wyższe niż przeciętne: niezawodność, walory użytkowe, ergonomiczne, zdrowotne, organoleptyczne oraz znacznie niższe niż przeciętne materiało- i energochłonność.

II. Schemat procedury certyfikacyjnej (PCBC Oddział Gdańsk)

Pieczęć wnioskodawcy

POLSKIE CENTRUM BADAŃ I CERTYFIKACJI

Oddział w Gdańsku
ul. Grunwaldzka 417
80-309 Gdańsk

tel. (+48 58) 552 43 12
fax (+48 58) 552 06 54
e-mail: pcbc@pcbc.gda.pl

Wypełnia PCBiC

Nr ewidencyjny	
Data rejestracji	
Liczba wyrobów	

WNIOSEK

o przeprowadzenie certyfikacji wyrobu na znak bezpieczeństwa

Wypełnia składający wniosek (przed wypełnieniem proszę zapoznać się z informacjami na str. 4)

Nazwa i adres wnioskodawcy	
Telefon	Fax
NIP	Konto bankowe wnioskodawcy
REGON	
Przedstawiciel wnioskodawcy (tytuł, imię i nazwisko, stanowisko) upoważniony do kontaktów z PCBiC	
Telefon	Fax
Nazwa i adres producenta	
Telefon	Fax
Pełna nazwa wyrobu	SWW
	Liczba odmian (rodzajów)
	Rok uruchomienia produkcji (dotyczy wyrobów krajowych)
Symbol i nazwa normy wyrobu lub aprobaty technicznej	Wniosek o: certyfikację wyrobu po raz pierwszy ¹⁾ przedłużenie ważności certyfikatu ²⁾ wznowienie ważności certyfikatu ³⁾ ^{1)niepotrzebne skreślić}

Składający wniosek zobowiązuje się do pokrywania kosztów certyfikacji i kontroli w terminie 7 dni od otrzymania faktury i upoważnia PCBiC do wstawiania faktur VAT bez podpisu odbiorcy.

.....
Miejscowość

.....
Data

.....
Główny Księgowy

.....
Dyrektor

1. Dane dotyczące wyrobu i jego właściwości

Uwaga 1 – sposób wypełnienia formularza powinien być następujący:

- zaznaczyć właściwe pole w następujący sposób oraz wypełnić właściwe rubryki,
- wyszczególnić załączane dokumenty w tabeli na str. 4.

Wyrób: pełna nazwa / typ / rodzaj / odmiana / nazwa handlowa:

posiada ocenę higieniczną (atest) nie posiada oceny higienicznej (atestu)

Uwaga 2 – nazwę wyrobu oraz oznaczenie typu / rodzaju / odmiany należy podać w sposób zgodny z wymaganiami Polskiej Normy lub aprobaty technicznej.

Uwaga 3 – nazwę handlową wyrobu należy podać w tych przypadkach, gdy ma ona zastosowanie.

Uwaga 4 – dla wyrobów, dla których zgodnie z Polską Normą / aprobatą techniczną, niektóre właściwości powinien deklarować producent, należy załączyć dokumentację techniczną.

Uwaga 5 – dla wyrobów, dla których deklarowane przez producenta właściwości przewyższają minimalne wymagania określone w Polskiej Normie / aprobacie technicznej, należy załączyć specyfikację (kartę danych technicznych).

Sposób znakowania wyrobu:	1) bezpośrednio na wyrobie	☐
	2) napisy na opakowaniu	☐
	3) etykieta na pojedynczym wyrobie	☐
	4) etykieta na palecie	☐

Uwaga 6 – w przypadku stosowania etykiet należy załączyć wzór, w pozostałych przypadkach opis oznakowania.

2. Informacje o systemie jakości w zakładzie produkującym wyrób

Czy producent posiada certyfikowany system zapewnienia jakości?

Tak ISO 9001 ISO 9002 ISO 9003 ISO 14001 Nie

Uwaga 7 – jeżeli „tak” należy zaznaczyć normę stanowiącą podstawę certyfikacji systemu.

Czy producent prowadzi kontrolę jakościową / odbiór jakościowy surowców?

Tak Nie

Czy producent prowadzi nadzór nad procesem produkcji?

Tak Nie

Gdzie prowadzone są badania wyrobu gotowego, przed dopuszczeniem do sprzedaży?

We własnym laboratorium producenta W laboratorium zewnętrznym, na zlecenie

Zapisy z badań są przechowywane przez okres
(podać okres przechowywania)

Proszę podać w załączniku badane parametry (właściwości) wyrobu i częstotliwość badań oraz załączyć formularze stosowanych kart kontrolnych lub wzory zapisów wyników badań.

Jaki jest tryb postępowania z reklamacjami?

Procedura reklamacyjna Działania korygujące i zapobiegawcze Okresowa analiza reklamacji

Zapisy dotyczące reklamacji są przechowywane przez okres w dziale
(podać okres)

Proszę załączyć procedurę reklamacji lub opis zasad rozpatrywania reklamacji.

3. Zasady sprzedaży wyrobu

Czy producent prowadzi doradztwo techniczne?	
Tak ☐	Nie ☐
Czy sprzedaż jest prowadzona przez sieć dystrybutorów?	
Tak ☐	Nie ☐
Czy wyrób jest sprzedawany bezpośrednio do odbiorcy (inwestora lub wykonawcy robót budowlanych)?	
Tak ☐	Nie ☐
Czy producent posiada stałe przedstawicielstwo w Polsce?	
Tak ☐	Nie ☐
Jeżeli tak, to proszę podać nazwę (nazwisko) i adres:	
Uwaga 8 – pytanie dotyczy wyłącznie producentów zagranicznych.	
Czy producent posiada opracowane materiały informacyjne o wyrobie w języku polskim?	
Tak ☐	Nie ☐
Czy producent posiada opracowaną w języku polskim instrukcję stosowania wyrobu?	
Tak ☐	Nie ☐

4. Deklaracja wnioskodawcy

Nr wpisu w rejestrze właściwym dla wnioskodawcy	Nazwa rejestru
<p>Wyrób jest produkowany według wymagań określonych w w zakresie kryteriów technicznych stanowiących podstawę certyfikacji na znak bezpieczeństwa oraz w załączonej dokumentacji technicznej¹⁾ / karcie danych technicznych¹⁾ (jeżeli mają zastosowanie).</p> <p>Uwaga 9 – należy podać symbol Polskiej normy lub aprobaty technicznej oraz skreślić niepotrzebne wyrazy (spółródł oznaczonych gwiazdką *); jeżeli wnioskodawca nie jest producentem – załączyć oświadczenie producenta.</p> <p>Składający wniosek przyjmuje do wiadomości, że:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Warunkiem zarejestrowania wniosku, co jest równoznaczne z rozpoczęciem procesu certyfikacji, jest przyjęcie bez zastrzeżeń kompletnej dokumentacji wniosku przez jednostkę certyfikującą.2. W przypadku złożenia niekompletnej dokumentacji wniosku, należy ją uzupełnić w ciągu 14-tu dni od otrzymania pisma jednostki certyfikującej w tej sprawie. Uzupełnienie wniosku w terminie późniejszym – jednak nie dłuższym niż 90 dni – wymaga dodatkowo oświadczenia wnioskodawcy co do aktualności danych zawartych w dokumentacji. Po upływie 90 dni należy złożyć ponowny wniosek.3. Warunkiem wydania certyfikatu jest:<ol style="list-style-type: none">a) wniesienie opłaty z tytułu certyfikacji, zgodnie z otrzymaną fakturą i przekazanie kopii dowodu wpłaty do jednostki certyfikującej,b) podpisanie umowy z jednostką certyfikującą o zasadach certyfikacji i nadzoru nad wydanym certyfikatem.4. Oznaczanie wyrobu znakiem bezpieczeństwa oraz znakiem budowlanym może dotyczyć tylko wyrobów objętych certyfikatem i spełniających wymagania określone w certyfikacie.	
Miejscowość i data	Dyrektor

5. Wykaz dokumentów załączonych do wniosku

Uwaga 10 – załączając do wniosku dany dokument należy w 3-ciej kolumnie tabeli umieścić znak "X", w 4-tej kolumnie podać nazwę, numer i datę dokumentu, w 5-tej kolumnie liczbę stron w tym dokumencie; kolumnę 6 wypełnia PCBiC.

Lp.	Wyszczególnienie		Nazwa i / lub symbol dokumentu	Liczba stron	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Aprobata techniczna dla wyrobu (jeżeli ma zastosowanie)				
2.	Sprawozdanie z badań wykonanych w akredytowanym laboratorium				
3.	Protokół pobrania prób do badań				
4.	Ocena higieniczna / atest higieniczny u (jeżeli ma zastosowanie)				
5.	Dokumentacja techniczna (jeżeli ma zastosowanie)				
6.	Karta danych technicznych / specyfikacja techniczna (jeżeli ma zastosowanie)				
7.	Kopia certyfikatu systemu zapewnienia jakości producenta (jeżeli ma zastosowanie)				
8.	Etykiety lub obwoluty wyrobu (jeżeli mają zastosowanie)				
9.	Opis oznakowania wyrobu (jeżeli nie są stosowane etykiety lub obwoluty)				
10.	Wzór oznakowania wyrobu stosowany w kraju producenta (dla wyrobów importowanych)				
11.	Wyszczególnienie właściwości wyrobu badanych przez producenta i częstotliwość badań				
12.	Formularze kart kontrolnych lub wzory zapisów wyników badań				
13.	Procedura reklamacyjna lub opis zasad rozpatrywania reklamacji				
14.	Materiały informacyjne o wyrobie (jeżeli mają zastosowanie)				
15.	Instrukcje stosowania wyrobu (jeżeli mają zastosowanie)				

Informacje dla składającego wniosek:

1. Jako wnioskodawca powinna występować firma, która ma stać się posiadaczem certyfikatu.
2. Jeżeli miejsce produkcji wyrobu jest inne niż firma wskazana w rubryce *Nazwa i adres producenta* na str. 1, należy podać w odrębnym załączniku nazwę i adres zakładu produkującego wyrób oraz zasady współpracy z firmą wskazaną na str. 1 jako producent, w tym zasady odpowiedzialności za wyrób.
3. Do wniosku należy dołączyć sprawozdania z badań wykonanych w akredytowanym laboratorium badawczym, nie wcześniej niż 12 miesięcy przed datą złożenia wniosku; dopuszcza się dołączenie sprawozdań z badań wykonanych wcześniej, w związku z postępowaniem aprobacyjnym, pod warunkiem złożenia wniosku nie później niż 3 miesiące od dnia wydania aprobaty.
4. Wniosek powinien być sformułowany w języku polskim. Dopuszcza się załączenie niektórych dokumentów w języku angielskim (np. certyfikat systemu jakości, wzory kart kontrolnych, specyfikacje techniczne).
5. Kopie załączanych dokumentów powinny zawierać oświadczenie o treści *"Za zgodność z oryginałem"* oraz pieczętkę i podpis osoby upoważnionej do złożenia takiego oświadczenia.
6. Jeżeli jest to możliwe, do wniosku należy dołączyć próbkę wyrobu.

**POLSKIE CENTRUM
BADAŃ I CERTYFIKACJI**

Oddział w Gdańsku
ul. Grunwaldzka 417
80-309 Gdańsk
tel. (+48 58) 552 43 12
fax (+48 58) 552 06 54
e-mail: pcbc@pcbc.gda.pl

Wypełnia PCBiC

Nr ewidencyjny	
Data rejestracji	
Liczba wyrobów	

WNIOSEK

o przeprowadzenie certyfikacji wyrobu na zgodność z wymaganiami normy / aprobaty technicznej¹⁾

Wypełnia składający wniosek

Nazwa i adres wnioskodawcy	
Telefon	Fax
NIP	Konto bankowe wnioskodawcy
REGON	
Przedstawiciel wnioskodawcy (tytuł, imię i nazwisko, stanowisko) upoważniony do kontaktów z PCBiC	
Telefon	Fax
Nazwa i adres producenta	
Telefon	Fax
Pełna nazwa wyrobu	SWW
	Liczba odmian (rodzajów)
	Rok uruchomienia produkcji (dotyczy wyrobów krajowych)
Symbol i nazwa normy wyrobu lub aprobaty technicznej	Wniosek o: certyfikację wyrobu po raz pierwszy ¹⁾ przedłużenie ważności certyfikatu ¹⁾ wznowienie ważności certyfikatu ¹⁾
¹⁾ <i>niepotrzebne skreślić</i>	

Składający wniosek zobowiązuje się do pokrywania kosztów certyfikacji i kontroli w terminie 7 dni od otrzymania faktury i upoważnia PCBiC do wstawiania faktur VAT bez podpisu odbiorcy.

.....
Miejscowość Data

.....
Główny Księgowy

.....
Dyrektor

**POLSKIE CENTRUM
BADAŃ I CERTYFIKACJI**

Oddział w Gdańsku
ul. Grunwaldzka 417
80-309 Gdańsk

tel. (+48 58) 552 43 12

fax (+48 58) 552 06 54

e-mail: pcbc@pcbc.gda.pl

Wypełnia PCBiC

Nr ewidencyjny	
Data rejestracji	
Liczba wyrobów	

WNIOSEK

**o przeprowadzenie certyfikacji wyrobu na zgodność z wymaganiami
Polskiej Normy i wydanie certyfikatu upoważniającego do oznaczania
wyrobu znakiem zgodności z Polską Normą**

Wypełnia składający wniosek

Nazwa i adres wnioskodawcy	
Telefon	Fax
NIP	Konto bankowe wnioskodawcy
REGON	
Przedstawiciel wnioskodawcy (tytuł, imię i nazwisko, stanowisko) upoważniony do kontaktów z PCBiC	
Telefon	Fax
Nazwa i adres producenta	
Telefon	Fax
Pełna nazwa wyrobu	SWW
	Liczba odmian (rodzajów)
	Rok uruchomienia produkcji (dotyczy wyrobów krajowych)
Symbol i nazwa normy wyrobu	Przewidywana wartość produkcji wyrobu w roku (w tys. PLN):

Składający wniosek zobowiązuje się do pokrywania kosztów certyfikacji i kontroli w terminie 7 dni od otrzymania faktury i upoważnia PCBiC do wstawiania faktur VAT bez podpisu odbiorcy.

.....
Miejscowość

.....
Data

.....
Główny Księgowy

.....
Dyrektor

**POLSKIE CENTRUM
BADAŃ I CERTYFIKACJI**

Oddział w Gdańsku
ul. Grunwaldzka 417
80-309 Gdańsk

tel. (+48 58) 552 43 12
fax (+48 58) 552 06 54
e-mail: pcbc@pcbc.gda.pl

Wypełnia PCBiC

Nr ewidencyjny	
Data rejestracji	
Liczba wyrobów	

WNIOSEK

o przeniesienie praw własności do certyfikatu oraz o unieważnienie dotychczasowego certyfikatu

Wypełnia składający wniosek

Nazwa i adres wnioskodawcy	
Telefon	Fax
NIP	Konto bankowe wnioskodawcy
REGON	
Przedstawiciel wnioskodawcy (tytuł, imię i nazwisko, stanowisko) upoważniony do kontaktów z PCBiC	
Telefon	Fax
Nazwa i adres producenta	
Telefon	Fax
Pełna nazwa wyrobu	SWW
	Liczba odmian (rodzajów)
Symbol i nazwa normy wyrobu lub aprobaty technicznej	Nr dotychczasowego certyfikatu/aneksu
Nazwa i adres dotychczasowego posiadacza certyfikatu	

Składający wniosek zobowiązuje się do pokrywania kosztów certyfikacji i kontroli w terminie 7 dni od otrzymania faktury i upoważnia PCBiC do wstawiania faktur VAT bez podpisu odbiorcy.

.....
Miejscowość

.....
Data

.....
Główny Księgowy

.....
Dyrektor

pieczęć wnioskodawcy

KWESTIONARIUSZ WNIOSKODAWCY

1 INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Nazwa i adres producenta

.....
.....
.....

1.2 Nazwa i adres zakładu produkcyjnego (*jeżeli jest inny niż w p. 1.1*). Proszę podać również lokalizację zakładu (najbliższe lotnisko, dworzec kolejowy, nr drogi dojazdowej) oraz załączyć kopię lokalnej mapy.

.....
.....
.....

1.3 Informacje o systemie zapewnienia jakości w zakładzie produkcyjnym¹⁾ :

certyfikowany system zapewnienia jakości wg ISO: 9001, 9002, 9003²⁾
nazwa jednostki certyfikującej
certyfikat nr ważny do

wdrażany system zapewnienia jakości wg ISO: 9001, 9002, 9003²⁾

inny system

1.4 Zasady współpracy wnioskodawcy z producentem (*ten punkt wypełnia importer, jeżeli jest wnioskodawcą*)

importer jest oficjalnym przedstawicielem producenta, powiązany z nim finansowo

importer jest niezależny od producenta, działający na zasadzie:
stałej umowy handlowej, zamówień jednorazowych²⁾

1.5 Zasady sprzedaży wyrobów na rynku polskim (*ten punkt wypełnia producent zagraniczny, jeżeli jest wnioskodawcą*)

sprzedaż tylko przez przedstawicielstwo w Polsce
nazwa i adres przedstawicielstwa:

.....
.....

sprzedaż za pośrednictwem sieci dystrybutorów
(*nazwy i adresy dystrybutorów proszę podać w załączniku*)

¹⁾ oznaczyć odpowiednie pola znakiem „x”

²⁾ niepotrzebne skreślić

1.6 Sposób dostawy wyrobu (*nie dotyczy wyrobu produkowanego w Polsce*)

- dostawa do magazynu importera
- dostawa bezpośrednio do odbiorcy wyrobu

2 WYROBY OBJĘTE WNIOSKIEM O CERTYFIKACJĘ

Nazwa wyrobu <i>(wymienić wszystkie odmiany wyrobu zgłoszone do certyfikacji)</i>	Polska Norma ¹⁾ lub aprobata techniczna ²⁾ dla wyrobu	Specyfikacja techniczna ²⁾ <i>(dotyczy tylko producentów zagranicznych)</i>	Karta bezpieczeństwa ²⁾ – jeżeli ma zastosowanie	Ocena higieniczna ²⁾ (atest higieniczny) – jeżeli ma zastosowanie	Znaki jakościowe uzyskane dla wyrobu ³⁾

1) podać symbol normy wyrobu

2) podać nazwę i symbol właściwego dokumentu oraz załączyć uwierzytelnioną kopię

3) podać nazwę i symbol dokumentu uprawniającego do stosowania znaku

7.5 Najczęstsze przyczyny reklamacji jakościowych

.....

7.6 Wartość uznanych w ostatnim roku reklamacji wyrobów objętych wnioskiem:

Wyszczególnienie (wypełnić co najmniej jedną pozycję)	%
- w stosunku do wartości produkcji	
- w stosunku do wartości sprzedaży	

8 PAKOWANIE, ZNAKOWANIE, MAGAZYNOWANIE I TRANSPORT

8.1 Sposób pakowania wyrobu – krótki opis opakowania jednostkowego i transportowego (zbiorczego)

.....

8.2 Stosowana forma znakowania wyrobu:

Czy są stosowane	opakowanie jednostkowe ¹⁾	Opakowanie zbiorcze ¹⁾
- trwale oznakowanie na wyrobie		
- napisy na opakowaniu wyrobu		
- etykiety		
- banderole		

¹⁾ oznaczyć znakiem „x” odpowiednią rubrykę w tabeli i załączyć wzory oznakowań stosowane przez producenta

8.3 Sposób znakowania wyrobu w języku polskim (*nie dotyczy wyrobu produkowanego w Polsce*)- podać krótki opis i załączyć wzory oznakowań

.....

8.4 Sposób znakowania wyrobu (znakiem budowlanym, znakiem PN)

.....

8.5 Warunki magazynowania wyrobu u producenta

.....

8.6 Warunki magazynowania u importera (*tę rubrykę wypełnia importer, jeżeli jest wnioskodawcą*)

.....

8.7 Wymagania dotyczące transportu wyrobu

.....
.....
.....

9 INSTRUKCJE STOSOWANIA, INSTRUKCJE DLA UŻYTKOWNIKA¹⁾

- instrukcja stosowania wyrobu
- karta katalogowa
- materiały reklamowe
- gwarancje

¹⁾ oznaczyć odpowiednie pola znakiem „X” i załączyć

10 INFORMACJE KOŃCOWE

10.1 Do wniosku dołączamy ponadto¹⁾ :

- aprobatę techniczną
- protokół przyjęcia prób do badań z dnia
- sprawozdanie z badań nr
- pisemną zgodę na przeprowadzenie inspekcji w zakładzie produkcyjnym przez przedstawicieli jednostki certyfikującej na koszt wnioskodawcy
- wypis z rejestru sądowego właściwego dla wnioskodawcy

¹⁾ oznaczyć odpowiednie pola znakiem „X”

10.2 Uwagi:

.....
data i podpis wnioskodawcy

Nazwa i adres posiadacza certyfikatu
(Pieczęć firmowa)

O Ś W I A D C Z E N I E

Wyrażamy zgodę na unieważnienie certyfikatu (-ów) nr

wydanego (-ych) dla

(Pełna nazwa wyrobu i symbol normy lub aprobaty technicznej)

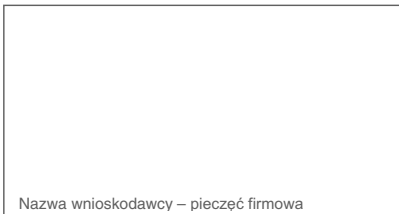
i przeniesienie praw do certyfikatu na następującego przedsiębiorcę:

(Pełna nazwa i adres)

....., dnia.....

Dyrektor / Prokurent

podpis, pieczęćka

**POLSKIE CENTRUM
BADAŃ I CERTYFIKACJI**

Oddział w Gdańsku
ul. Grunwaldzka 417
80-309 Gdańsk
tel. (+48 58) 552 43 12
fax (+48 58) 552 06 54
e-mail: pcbc@pcbc.gda.pl

INFORMACJE

do wniosku o przeniesienie praw do certyfikatu nr

1. Zasady sprzedaży wyrobów na rynku polskim

1.1 Sprzedaż tylko przez przedstawicielstwo w Polsce^{*)}

Nazwa i adres przedstawicielstwa:

1.2 Sprzedaż za pośrednictwem sieci dystrybutorów^{*)}

Nazwy i adresy dystrybutorów (można podać w załączniku):

1.3 Sposób dostawy wyrobu (oznaczyć znakiem „x” właściwą odpowiedź):

Dostawa do magazynu dystrybutora

Dostawa bezpośrednio do odbiorcy wyrobu

2. Stosowana forma znakowania wyrobu

2.1 Oznakowania na wyrobie (oznaczyć znakiem „x” właściwą odpowiedź i załączyć wzory oznakowań stosowanych przez producenta):

Napisy na opakowaniu wyrobu

Etykiety

Banderole

2.2 Sposób oznakowania wyrobu w języku polskim – podać krótki opis i załączyć wzór takiego oznakowania:

2.3 Sposób znakowania wyrobu znakiem (znak bezpieczeństwa, znak PN, znak budowlany):

3. Informacje dodatkowe

*) właściwie wypełnić

.....
data i podpis osoby upoważnionej

**POLSKIE CENTRUM
BADAŃ I CERTYFIKACJI**

Oddział w Gdańsku
ul. Grunwaldzka 417
80-309 Gdańsk

tel. (+48 58) 552 43 12
fax (+48 58) 552 06 54
e-mail: pcbc@pcbc.gda.pl

Pieczęć wnioskodawcy

Wypełnia PCBiC

Nr ewidencyjny	
Data rejestracji	
Liczba wyrobów	

WNIOSEK

o zmianę dokumentu odniesienia w certyfikacie

Wypełnia składający wniosek

Nazwa i adres wnioskodawcy	
Telefon	Fax
NIP	Konto bankowe wnioskodawcy
REGON	
Przedstawiciel wnioskodawcy (tytuł, imię i nazwisko, stanowisko) upoważniony do kontaktów z PCBiC	
Telefon	Fax
Nazwa i adres producenta	
Telefon	Fax
Wniosek dotyczy certyfikatu nr	Data wydania
Nazwa wyrobu	
Pełna nazwa wyrobu według nowego dokumentu odniesienia	
Symbol i nazwa nowego dokumentu odniesienia (norma wyrobu lub aprobata techniczna)	

Składający wniosek:

- oświadcza, że produkcja oraz ocena wyrobu prowadzona jest zgodnie z wymaganiami wyżej wymienionego, aktualnego dokumentu odniesienia,
- zobowiązuje się do pokrywania kosztów certyfikacji i kontroli w terminie 7 dni od otrzymania faktury i upoważnienia PCBiC do wstawiania faktur VAT bez podpisu odbiorcy.

.....
Miejscowość

.....
Data

.....
Główny Księgowy

.....
Dyrektor

**POLSKIE CENTRUM
BADAŃ I CERTYFIKACJI**

Oddział w Gdańsku
ul. Grunwaldzka 417

80-309 Gdańsk
tel. (+48 58) 552 43 12
fax (+48 58) 552 06 54
e-mail: pcbc@pcbc.gda.pl

Pieczęć wnioskodawcy

Wypełnia PCBiC

Nr ewidencyjny

Data rejestracji

Liczba wyrobów

WNIOSEK

o rozszerzenie certyfikatu

Wypełnia składający wniosek

Nazwa i adres wnioskodawcy	
Telefon	Fax
NIP	Konto bankowe wnioskodawcy
REGON	
Przedstawiciel wnioskodawcy (tytuł, imię i nazwisko, stanowisko) upoważniony do kontaktów z PCBiC	
Telefon	Fax
Nazwa i adres producenta	
Telefon	Fax
Wniosek dotyczy certyfikatu nr	Data wydania
Nazwa wyrobu	
Nazwa odmiany (odmian) wyrobu zgłaszanej (zgłaszanych) do rozszerzenia certyfikatu	
Symbol i nazwa dokumentu odniesienia (norma wyrobu lub aprobata techniczna)	

Składający wniosek:

- oświadcza, że produkcja oraz ocena wyrobu prowadzona jest zgodnie z wymaganiami wyżej wymienionego, aktualnego dokumentu odniesienia,
- zobowiązuje się do pokrywania kosztów certyfikacji i kontroli w terminie 7 dni od otrzymania faktury i upoważnienia PCBiC do wstawiania faktur VAT bez podpisu odbiorcy.

.....
Miejscowość

.....
Data

.....
Główny Księgowy

.....
Dyrektor